

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

НА

XXIII-ТО ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

III РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 63

София, сжбота, 12 май

1934 г.

82. заседание

Четвъртък, 10 май 1934 година

(Открито отъ подпредседателя С. Даскаловъ въ 16 ч. 35 м.)

СЪДЪРЖАНИЕ:

Стр.

Стр.

Отпуски, разрешени на народни представители . . . 1737

Заявление отъ народнитѣ представители д-ръ Никола Думановъ, Георги Юртовъ и Иванъ Ангеловъ, съ което заявяватъ, че сжщитѣ образуватъ парламентарна група на Народно-либералната партия и че за секретаръ на групата е избранъ д-ръ Никола Думановъ. (Съобщение) . . . 1737

Законопроекти:

1) за застрояване на гр. София (Второ четене — продължение разискванията, докладване и приемане) . . . 1737

2) за ликвидация на водния синдикатъ „Блато“ въ Костинбродъ, Софийска околия. (Предложение на народния представителъ Ц. Стойанчевъ) (Съобщение) . . . 1741

3) за събиране данъка върху наследствата, открити до 1 априль 1934 г. (Предложение на народнитѣ представители П. Дековъ и Е. Поповъ) (Съобщение) . . . 1757

4) за бюджета на Главната дирекция на железницитѣ и пристанищата за 1934/1935 финансова година. (Първо четене) . . . 1757

Дневенъ редъ за следващото заседание . . . 1758

Председателствуващъ С. Даскаловъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открито. Присжтствуватъ нуждното число народни представители. Заседанието е законно.

(Отъ заседанието отсжтствуватъ следнитѣ г. г. народни представители: Бойчиновъ Михаилъ, Бръшляновъ Цоню, Василевъ Асенъ, Деневъ Панайотъ, Кафеджийски Георги, Костурковъ Стоянъ, Кулевъ д-ръ Тодоръ, Кораковъ Петъръ, Мариновъ Василь, Марчевъ Никола, Мечкарски Тончо, Молловъ Янаки, Мустафовъ Али, Орозовъ Александъръ, Петровъ Дойчинъ, Пулешковъ Цвѣтанъ, Рафаиловъ Филипъ, Родевъ Христо, Савовъ Сава, Сидеровъ Коста, Славовъ Кирилъ, Стайновъ Петко, Стойковъ Апостолъ и Таслаковъ Цвѣтко)

Съобщавамъ на Събранието, че бюрото е разрешило отпущъ на следнитѣ народни представители:

На г. Михаилъ Бойчиновъ — 2 дена и

На г. Цоню Бръшляновъ — 2 дена.

Народниятъ представителъ г. Тодоръ Бошнаковъ моли да му се разреши еднодневенъ отпущъ. Ползувалъ се е досега съ 26 дни отпущъ. Следва Събранието да му разреши искания отпущъ. Които г. г. народни представители сж съгласни да се разреши еднодневенъ отпущъ на народния представителъ г. Тодоръ Бошнаковъ, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Постжпило е въ бюрото заявление отъ народнитѣ представители г. г. д-ръ Никола Думановъ, Георги Юртовъ и Иванъ Ангеловъ съ следното съдържание: (Чете) „Г. председателю! Съ настоящето си имаме честь да Ви съобщимъ, че ние, подписанитѣ народни представители д-ръ Никола Думановъ, Георги Юртовъ и Иванъ Ангеловъ, образуваме парламентарна група на Народно-либералната партия и посочваме за нашъ секретаръ г. д-ръ Н. Думановъ“.

Пристжпваме къмъ точка първа отъ дневния редъ — второ четене на законопроекта за застрояване на гр. София — продължение разискванията.

Има думата г. министърътъ на благоустройството да продължи речта си.

Министъръ В. Димовъ: Г. г. народни представители! Въ вчерашното заседание имамъ възможность да направя нѣколко бележки върху общитѣ положения на законопроекта, който се разглежда. Установи се и отъ ораторитѣ и отъ онова, което се изложи отъ тукъ (Сочи министерската маса), че сегашната анархия въ застрояването на София повече не може да продължава и че настоящиятъ законопроектъ именно цели да сложи край на тоя начинъ на застрояване. Азъ бѣхъ доволенъ, че всички г. г. народни представители, които говориха по принципъ, се съгласиха съ предложенитѣ мѣроприятия и предвиденитѣ постановления въ законопроекта и по начало всички възприеха неговитѣ принципи. Азъ съмъ съгласенъ съ нѣкои отъ бележитѣ, които се направиха отъ г. г. народнитѣ представители, нѣкои отъ които бѣха доста компетентно направени — като, напр., тия на г. Поповъ и на г. Рашко Маджаровъ — и въ комисията, когато ще имаме възможность да разгледаме нѣкои отъ членовѣтъ на законопроекта, тѣ ще бждатъ взети предъ видъ.

Обаче онова, което ми направи впечатление и което искамъ да подчертая, то е, че нѣкои отъ г. г. народнитѣ представители, когато говориха по законопроекта, не искаха да направятъ известна разлика между предлагания законопроектъ и тоя, който ще се изготви следъ две години, когато бжде готовъ градоустройствениятъ планъ на София. Тѣ искаха отъ този законопроектъ да разреши проблеми, които той не може да разреши, които проблеми ще ги реши въ последствие законътъ, който ще следва градоустройствения планъ на София. Така нѣкои г. г. народни представители искаха отъ този законопроектъ да реши въпроса за посокитѣ, по които ще се развива София, да реши въпроса за границитѣ, където ще спре строежътъ на София, да реши и въпроса за площадитѣ и ули-

цитъ на София. Това, г. г. народни представители, този законопроектъ не може да го реши. Той има по-скромни задачи, а именно, да установи известни норми за застрояването на гр. София.

Единъ отъ г. г. народнитъ представители — струва ми се г. проф. Петко Стояновъ — казва: вмѣсто да имаме единъ такъвъ обширенъ законъ, който обстойно да предвижда всички евентуалности и да поставя норми за всички случаи, нека, казва, гласуваме нѣколко члена, въ които да се даде възможностъ, да се даде право на Министерството на благоустройството то да решава гражданскитъ отношения при строежитъ, които ще следватъ. Както при разглеждането на бюджета на Министерството на благоустройството — когато единъ отъ г. г. народнитъ представители предложи тукъ да се даде властъ на министра на благоустройството той да решава тия въпроси, да спира строежитъ, когато не сж съ огледъ на благоустройството и градоустройството на София — така и сега азъ се решително противопоставямъ на това предложение, защото смѣтамъ отъ опита, който имамъ въ министерството, че трѣбва да има единъ законъ, който ясно и конкретно да разрешава всички въпроси. Защото оставимъ ли ние да се разрешаватъ въпроситъ отъ чиновницитъ, било на общината, било на Министерството на благоустройството, има всичката опасностъ да се явятъ сума голѣми и малки неприятности, които ще злепоставятъ материалнитъ интереси на гражданитъ.

И ето защо, азъ държа на това, щото съ ~~тоя~~ законъ, който ние сега ще гласуваме, точно и ясно да разрешимъ всички въпроси, които интересуватъ градоустройството, застрояването, за да не остане и сѣнка отъ възможностъ за злепоставяне на българскитъ граждани. И тоя законъ именно тая задача си е поставилъ — задачата да установи нормитъ на застрояването на София такава, каквато е сега, въ рамкитъ и границитъ, въ които сега се е построила. Той иска да сложи редъ, да създаде правила за начинитъ на строежъ, да не може този анархиченъ начинъ, по който досега ставаше застрояването, поради липса на законни постановления, да продължава и въ утрешния день.

Г. г. народни представители! Съ удоволствие трѣбва да констатирамъ, че когато народнитъ представители, които гвориха тукъ, се спрѣха на законопроекта, нито единъ отъ тѣхъ не отрече основнитъ му принципи — напротивъ, тѣ бѣха потвърдени; а малкитъ или голѣми измѣнения, които се искаха, не измѣнятъ съ нищо сжщността, принципитъ на предлагания законопроектъ.

Законопроектътъ се раздѣля на три части. Въ първата частъ на законопроекта се урежда въпросътъ за градоустройствения планъ и строителния обсегъ на София. Защо ние искаме непременно въ закона да има единъ ясни постановления, които да задължаватъ Софийската община или Министерството на благоустройството да изработи въ единъ определенъ срокъ градоустройственъ планъ? Затова защото отъ опитъ се знае, че ако не се сложи единъ такъвъ стриктно определенъ срокъ, тази работа пакъ ще се отложи, нѣма да стане, и София нѣма да може да получи онова, което е необходимо — единъ градоустройственъ планъ.

Ето защо съ първитъ членове на законопроекта ние уреждаме категорично тая материя, като предвиждаме въ срокъ отъ две години Софийската община и Министерството на благоустройството да изработятъ чрезъ международенъ конкурсъ единъ градоустройственъ планъ. Защо искаме международенъ конкурсъ, г. г. народни представители? Затова защото ние смѣтаме, че София, която има перспективата следъ 50 години да има едно население отъ 1 милионъ души, или най-малко 700 хиляди души, ще трѣбва да има градоустройственъ планъ, изработенъ отъ голѣми капитетни по градоустройството въ Европа. Азъ вчера споменахъ и днесъ пакъ ще повторя, че когато въ 1925 г. се е работилъ градоустройствениятъ планъ на Берлинъ, германцитъ не сж се срамѣли да поканятъ да участвуватъ въ изработването на този планъ французи. Когато преди 9 години се изработвалъ градоустройствениятъ планъ на Прага, чехитъ сжщо така не сж се срамѣли да поканятъ германци да участвуватъ въ изработване градоустройствениятъ планъ на Прага. Следователно, и ние въ България, въпрѣки че и въ нашата страна се намиратъ извънредно компетентни и просвѣтени архитекти, смѣтаме, че е умѣстно и разумно да поканимъ капитетни отъ други държави въ Европа да участвуватъ въ изработването на този планъ.

Буква 6 отъ часть I на законопроекта се отнася до строителния обсегъ. Въ законопроекта ние предвиждаме две строителни части — външна и вътрешна. Защо предвиждаме законътъ да засѣга и външната строителна частъ

на София? Затова защото, г. г. народни представители, хубостта на София, нейното благоустройство и градоустройство ще зависи не само отъ ония части, които сж разположени въ границитъ на града, но и отъ онова, което е край града. За София не е безинтересно какъ ще се строи Баня, какъ ще се строи Горна-Баня, какъ ще се строи Княжево — какъ ще се строи нейната околностъ. И въ това отношение азъ съмъ напълно съгласенъ съ народния представителъ г. Рашко Маджаровъ, който искаше непременно, и тия части, които се намиратъ край София, да влѣзатъ въ разпоредженията на настоящия законопроектъ.

Втората частъ на законопроекта е най-важната. Тя урежда, преди всичко, строителнитъ зони на гр. София; урежда следъ това строителнитъ линии къмъ улицитъ и строителнитъ линии къмъ съседитъ; урежда въпроса за застрояния дворъ и за височинитъ на сградитъ. Това въ сжщностъ е ядката, сжщността на законопроекта. Предлаганиятъ законопроектъ предвижда 5 строителни зони. Ние увеличаваме зонитъ. Докато досега въ София имаше три строителни зони и Софийската община настояваше извънредно много да има и за въ бъдеще три строителни зони, министерството настоява и предлага въ законопроекта петъ такива, затова защото смѣта, че при 5 строителни зони по-правилно ще разрешимъ благоустройствения проблемъ на гр. София.

Ние предлагаме и още една нова зона — индустриалната зона. Досега, г. г. народни представители, въ София индустриалнитъ заведения се поставяха почти безразборно и въ чертитъ на града и това извънредно много смущаваше правилното развитие на самия градъ. Абсолютно необходимо е за нова София и за голѣма София да има една специално определена индустриална зона, където ще бъдатъ поставени за въ бъдеще всички индустриални заведения.

Министерството на благоустройството има извънредно много неприятности съ ония голѣми и малки индустриални заведения, които сжществуватъ въ чертата на града. Гражданитъ всѣки день се намиратъ въ отношение на неприятности и разпирания съ тия сжществувачи индустриални заведения. Ако нѣкога, когато София е била малка, е могло да бъде допустнато това положение, сега, при голѣмия градъ и при още по-голѣмия въ утрешния день, ние смѣтаме, че е абсолютно необходимо да има една специална зона, където ще се поставятъ за въ бъдеще индустриалнитъ заведения.

Въ тази частъ на законопроекта ние решаваме сжщо така въпроса за строителнитъ линии къмъ улицитъ. Знаете, г. г. народни представители, че въ София досега въ това отношение една норма ясна и положителна нѣмаше. Ние сега установяваме въ законопроекта, че въ първата и въ централната зони ще се строятъ сградитъ на улицната линия, освенъ въ две или три много тѣсни улици, които ще спомена въ последствие. Въ втората строителна зона, въ улици, които сж по-широки отъ 12 м., ще се строятъ на улицната линия, обаче въ улици, които сж по-тѣсни отъ 12 м., ще се отстъпва задължително 3 м. навътре. Въ третата строителна зона, така наречената крайна частъ на града, където трѣбва да се строятъ по-малки постройки и където трѣбва да има единъ вилообразенъ строежъ, ние предвиждаме задължително отстъпване 5 м. навътре отъ улицата — първо, затова, защото въ тая частъ на града улицитъ сж извънредно тѣсни, та да направимъ по такъвъ начинъ едно изкуствено разширение на улицата и; второ, защото е необходимо, съ огледъ хигиената и благоустройството, да се изпълни едно подобно постановление.

Исключение отъ това правило предвиждаме само за улицитъ „Нишка“, „Царъ Симеонъ“, „Пиротска“, „Позитано“. Това сж нѣколко извънредно тѣсни улици, които при голѣмото движение въобще абсолютно е невъзможно да бъдатъ оставени въ това положение, въ което се намиратъ. Затова ние постановяваме, въ тия улици строежитъ да ставатъ съ отстъпване 3 м. навътре.

Азъ съмъ длъженъ да освѣтя народното представителство, че когато предвиждаме това постановление, ние имаме предъ видъ една голѣма реформа, ние имаме предъ видъ една голѣма крачка, едно голѣмо мѣроприятие, което можемъ да направимъ въ утрешния день, а именно: ние смѣтаме, когато евентуално въ утрешния день бъде изготвенъ градоустройствениятъ планъ и когато се предвиди разширението на тия тѣсни улици, партеритъ на сжществувачитъ сгради да бъдатъ дръпнати 3 м. навътре, и ние ще получимъ покрити тротоари. По такъвъ начинъ съ една по-голѣма леснина ще се получатъ улици разширени съ 3 м., които сега сж извънредно тѣсни. Искахъ да съобща този нашъ планъ, затова защото смѣтаме, че въ

комисията народното представителство трябва и по този въпрос да вземе едно становище. защото, както виждате, това е една малко по-свободна крачка, едно по-голямо откритие.

Въ същата част на законопроекта ние разрешаваме и въпроса за еркерите и за балконите. Г. г. народните представители знаят, че едно от най-големите неудобства на сега съществуващия закон е, че се позволяваше и в София, както и в къщите и да бъде малък град на България, една постройка, когато се строи, да може да вземе от улицата чрез еркери 1.50 м.; и при големите строежи, при масивните строежи, които имаме в София, при тези улици, ние имаме случаи, когато от единия край на една улица широка 12 м. има 1.50 м. еркери и от другия край — също 1.50 м. еркери и тия големи сгради като чадърят затъмняват улицата.

Ето защо ние сме, че е абсолютно необходимо да се тури край на това безобразие. Ние имаме грозни случаи, г. г. народни представители! Така, напр., в Русе имаме един план, който трябва да се екзекутира, където биха предвидени еркери 2 1/2 м., затова защото нима норми, които да разрешават тази проблема. Сега съзаконпроектът ние предвиждаме за улици над 16 м. широчина да имаме еркери не повече от 80 см., за улици под 16 м. да се позволяват еркери само 40 см. Ние сме, че с това постановление ще можем да спестим на гражданите тия неудобства, които те имат от сега съществуващия закон.

Въ същата част на законопроекта — въ чл. 26 — разрешаваме и въпроса за еднообразието въ строежа. Вие знаете г. г. народни представители, че има големи площи в София, каквито са, напр., площад „Александър I“, площад „Народно събрание“, площад „Александър Невски“, които щяха да станат много хубави, ако порано съществуваше един закон, който би задължил собствениците да строят еднообразно, т. е. да поставят фасадите на своите сгради въ зависимост от съществуващия такъв. Напр., на площад „Александър I“ съществува сградата на д-во „Балкан“ — всички ония, които строят около „Балкан“ — би трябвало горе-долу да строят своите сгради и фасади въ същия стил, за да се получи еднообразие. Ако, напр., на площад „Народно събрание“ беше приложен този принцип, ние щяхме да имаме днес тук един от най-хубавите площи в София. Вие сте свидетели, обаче, че на тия площи всеки строи, както може и както знае.

Ето защо въ чл. 26 се предвижда въ бъдеще да се строи съглед на строителната хармония, като се имат пред вид фасадите постижения на сградите, които вече съществуват, за да можем да получим това еднообразие, за което се говори.

Въ същата глава, както ви казах, решаваме проблемата и за строителните линии към съседите. Това, г. г. народни представители, е една от най-тежките проблеми, един от най-сложните въпроси, затова защото тук са сплетени интересите въобще на гражданите. Тази глава възбуди най-големи спорове и с нея най-много се занимаваха техните от министерството и от разните технически служения. Въ нея се предвижда, от днес нататък въ първата строителна зона и въ централната зона да се строи на калкан, на строителната съседска линия. Защо? Съгласно постановленията на сега съществуващия закон, строежът се на един метър и половина от съседската линия. Може би по-рано, когато въ София се строеха малки сгради, това постановление да е било добро и търпимо, но сега, когато въ София се строят големи, масивни сгради, дълги 20-22-25 метра, когато се отстъпва от едната и от другата сграда на един метър и половина, получават се други триметрови коридори, извънредно нехигиенични и извънредно много непрактични.

Ето защо архитектите, строителите са на мнение, въ тия зони, въ които се строят големи сгради, да се строи задължително на калкан. Но когато ще се екзекутира това постановление, явява се едно много голямо неудобство, което аз съм длъжен да съобща на г. г. народните представители. Касае се за съществуващите вече сгради. Представете си, че има някъде жилищна сграда, кооперация или къща, която съществува на един метър и половина, прозорците на която са обърнати към празното незастроено място на съседа. Ако ние, въ изпълнението на това постановление, застроим калкан, тази къща ще бъде унищожена окончателно, хората ще бъдат лишени от слънце и светлина и, вместо да се образува коридор от 3 м., ще се образува още по-малък — от един метър и половина.

Ето защо ние предвидихме една забележка към чл. 31, с която искаме да толерираме съществуващите

сгради, които служат изключително за жилища, като, ако тия сгради се намират на един и половина до два метра, съседите, който ще строи, ще бъде длъжен да оттегли сградата си минимум на един метър и половина, за да не унищожи съществуващата сграда. По този въпрос част от техните не искаха въ никакъв случай да има отстъпление. Искаха на всяка цена да се приеме това, така да се каже, революционно постановление и да го наложим. Обаче аз имам пред вид въпроса и откъм социалната, откъм човешката му страна и заради това съм, че е необходимо да се предвиди едно подобно изключение, за да бъдат защитени съществуващите сгради, които иначе ще бъдат окончателно унищожени.

Въ същата глава, както казах, се решава въпросът и за незастроения двор. Тук ние предвиждаме нещо съвършено ново. Досега, г. г. народни представители, според сега съществуващия закон, се предвиждаше да се оставя само 25% незастроено двор. Обаче, когато се строеше, правяха се хиляди шмекерии въ смисъл, че се оставя 25%, но се смътат край къщата, смътат се разните шахти, смътат се малките дворчета, които има тук-там край стените, а въ същност, като се издигне кооперацията, няма двор. И ние имаме големи масивни сгради по 7 етажа с десетки апартаменти, гдето живеят извънредно много хора и въ които кооперации няма абсолютно никакъв двор. Това положение, г. г. народни представители, на липсата на двор, не само че има едно неудобство от хигиенично гледище, но то интересува и безопасността на гражданството.

Аз вече ви споменах, че въ модерните градове, при строежа се вземат извънредно много мерки да се организира една защита от евентуална война. Според новите разбирания, бъдещата война ще бъде изключително въздушна и затова за градовете не е безинтересно как ще бъдат организирани срещу една евентуална война. И на Запад, напр., въ Берлин, въ това отношение са взети решителни мерки, за да бъде защитен градът. Тия мерки са: задължават се гражданите, когато строят въ един квартал, така да наредят своите постройки, че да се образуват вътрешни дворове и градини между постройките, въ които вътрешни дворове и градини да има не само място за почивка, хигиена и пр., но едновременно с това — място и за защита, като се предположи, че въ тия вътрешни дворове ще бъдат построени подземия, където гражданите, които не биха могли да останат при една война въ сградите, ще намерят място за своята защита въ тия подземия.

Освен това по силата на сегашното постановление, че се оставяше само 25% за двор, ние виждаме, г. г. народни представители, въ парцелите, независимо от сградите, които никнат край улиците и, вътрешни сгради, които са лишени от всякаква възможност и за хигиена, и за безопасност. Ето защо съ сегашните свои постановления законопроектът иска да ограничи това масово застрояване навътре въ дворовете.

Имаме, г. г. народни представители, куриозни случаи: застроена голяма кооперация въ някой двор съглед на празното място, което съществува. Сега, обаче, празното място се застроява или съседната къща се събира и се строи голяма кооперация. По такъв начин вътрешната, дворната кооперация, е окончателно унищожена. Аз имам няколко съзерцавателни писма. Така, напр., срещу Министерството на благоустройството се строи една голяма сграда на два блока — един на улицата и един вътре. Там въ двора има също така една шестетажна кооперация. Сега, когато ще бъдат издигнати тия два блока, тази шестетажна кооперация ще бъде окончателно смазана, няма да има абсолютно никаква светлина. От собствениците на тази кооперация се получават писма, които трогват, които биха разплакали всеки човек. Това са граждани, обикновени чиновници, спестили известни средства, или продали имота си, за да купят един апартамент с надежда, че ще имат един апартамент за живеене. Сега трябва или да напуснат тия апартаменти, или да живеят въчно осмъдени да бъдат без светлина и без въздух. Ето защо, за да се избягнат всички тия неудобства, законопроектът предвижда да се оставят задължително незастроени дворове въ централната зона 35%. Общината беше предвидяла проценти по-големи, обаче Министерството съм, че това ще бъде извънредно много тежко за гражданите въ централната зона; Общината беше предвидяла 40%, въ закона се предвижда 35%. Обаче нека се има пред вид, че въ закона също се предвижда, че въ централната зона всеки може да застрои цялото място на 7 м. височина, но само партера. Следователно, въ централната зона, където са скъпи

мѣстата, всѣки, който ще строи, не само че ще застрои на около 65% от цѣлото мѣсто, но ще застрои една висока сграда, на 5 или 6 етаж, а заедно съ това той може да застрои и останалитѣ 35%, но само въ партера. По такъв начинъ хемъ ще има въздухъ и свѣтлина, хемъ ще бѣде използвано и скѣпото празно мѣсто. Въ първата строителна зона предвиждаме 40% задължително празенъ дворъ; въ втората строителна зона предвиждаме 45—50, а въ външната частъ на София, предградията и курортнитѣ мѣста, предвиждаме 65%. Нека г. г. народнитѣ представители иматъ предъ видъ, че въ Германия процентътъ на незастроения, празенъ дворъ е отъ 50% нагоре и свършва до 90%. Тѣ сж извънредно правилно и радикално разрешили тази проблема.

Въ сжщата глава се решава въпросътъ и за височинитѣ на сградитѣ. Съ закона ние искаме да спремъ досегашната възможностъ за строене безразборно на всѣка улица, кой колкото висока сграда иска. Въ настоящия законъ се предвижда постановяване, въ което се казва, че въ централната зона може да се строятъ, за улици широки 16 м. и повече, партеръ и четири етажа, т. е. 5 етаж, като се прави изключение за площадъ „Александъръ I“ и за булеварди надъ 22 м., да се строятъ на тѣхъ партеръ и 5 етаж. За улици, които сж по-тѣсни отъ 16 м., до 14 м., да се строятъ партеръ и 3 етаж, а за улици по-тѣсни отъ 14 м., т. е. 12, 11 и 10 м. да се строятъ партеръ и два етаж. Въ първата строителна зона се разрешава строежъ, за улици надъ 20 м., партеръ и 4 етаж; за улици подъ 20 м., до 14 м., партеръ и три етаж, за улици подъ 12 м. — партеръ и два етаж. Въ втората строителна зона разрешаваме максимално — партеръ и три етаж, а въ третата строителна зона — максимумъ партеръ и 2 етаж.

За да бѣде ясно народното представителство какъ този въпросъ се решава въ чужбина, ще пролета какъ сж решили германцитѣ за Берлинъ този въпросъ Тамъ въ централната зона позволяватъ строежъ на здание — партеръ и четири етаж; въ първата зона — партеръ и три етаж — значи по-ниско отъ насъ, ние позволяваме партеръ и четири етаж; въ втората строителна зона — партеръ и два етаж, а въ третата строителна зона — партеръ и единъ етаж. Значи, въ крайнитѣ на града въ Берлинъ не позволяватъ строежъ на сгради по-високи отъ партеръ и единъ етаж.

Смѣтамъ, че съ тѣзи постановления на закона ние ще услужимъ на бждещитѣ съставители на градоустройствения планъ, т. е., ние сега временно ще спремъ постройкитѣ на извънредно много високи и голѣми сгради. Когато ще бѣде готовъ благоустройствениятъ планъ на София, той ще опредѣли окончателно какви ще бждатъ височинитѣ на отдѣлнитѣ сгради и на кои мѣста. Сега, обаче, съ тия постановления се цели да не позволимъ безобразията, които ставатъ сега въ тая или оная частъ на града.

Съ третата глава се решава, г. г. народни представители, въпросътъ за вътрешното застрояване, вътрешното разпредѣление. Тамъ ние искаме, съ огледъ на хигиената и безопасността на гражданитѣ, първо, да предвидимъ ширината на стълбитѣ. Защото сега вие знаете, че въ голѣмитѣ кооперации на единъ етажъ се построяватъ по 3—4 апартamenta съ единъ метъръ широка стълба. Утре при едно евентуално нещастие, земетресение или каквато и да е паника, вие сами си представлявате какъвъ ужасъ ще бѣде на тази тѣсна стълба. И заради това въ закона се предвижда: първо, да нѣма на единъ етажъ повече отъ три апартamenta, и второ, да нѣма по-тѣсна стълба отъ 1-50 м., като на всѣки етажъ стълбата се разширява съ 10 см. Въ закона подробно се опредѣля начинътъ за строежа на сградитѣ. Ние искаме да сложимъ въпроса на една солидна база. Понеже София е на една земетръсна област, за насъ не е безинтересно какъ ще бѣде застроена София. И съ огледъ на това тукъ има ясни, стриктни постановления за строежа.

Сжщо така въ тази глава се предвиждатъ постановления за огнеупорни стѣни и пр., въобще всички онѣзи необходими съоръжения за безопасността на гражданата.

Въ главата „Общи разпорѣждания“ се разрешава въпросътъ преди всичко за начина, по който се става за въ бждеще утвърждаването на плановѣтѣ, и, второ, се решава въпросътъ за начина, по който въ бждеще се става застрояването. Както знаете, досега всички планове се утвърждаваха отъ Министерството на благоустройството. Ние имаме опитъ, че не можемъ да контролираме навсѣкжде самитѣ строежи, нѣмаме достатъчно много органи, за да бждемъ ние информирани по всѣкъ строежъ свое- временно. Ето защо въ този законъ сега ние оставяме тази работа изключително на общината. Общината има възможностъ, има органи да следи, да познава обстойно разпредѣлението на кварталитѣ и зонитѣ и заради това тази работа принадлежи и трѣбва да принадлежи ней.

Въ тия общи разпорѣждания предвиждаме сжщо така задължението за единъ контролъ надъ сградитѣ. Г. г. народни представители! Сигурно знаете, че сега, когато се строятъ извънредно много, но не както би трѣбвало да бѣде, кооперациитѣ, високи по на 7 етаж, нѣматъ оная солидностъ при строежа, каквато би трѣбвало да иматъ, поради липсата на контролъ. Сега чрезъ този законъ ние задължаваме Софийската община да проведе единъ обстойенъ и всестраненъ контролъ за начина на строежа, за да бждатъ защитени преди всичко интереситѣ материални на онѣзи, които строятъ — на софийскитѣ граждани.

Въ главата за наказателнитѣ разпорѣждания ние искаме сжщо така да засилимъ малко наказанията, за да можемъ, засилвайки санкциитѣ, да кажемъ и по-добри резултати.

Това сж, г. г. народни представители, накратко изложени, главнитѣ, основнитѣ положения на предлагания законпроектъ.

Трѣбва да подчертая това, което се подчерта и отъ други, че техницитѣ, въобще всички технически организации които иматъ компетентностъ по този въпросъ, по принципъ сж се изказали въ полза на закона. Азъ знамъ, че ще има недоволство — не си правя илюзии. Още когато законопроектътъ бѣше внесенъ за разглеждане на първо четене и когато се печаташе, явяваха се делегации, явяватъ се делегации и сега. Единъ протестира, че неговото мѣсто ще бѣде засегнато, другъ протестира, че неговата къща ще бѣде засегната. Не се съмнявамъ, че известни частни, лични интереси ще бждатъ засегнати. Но, г. г. народни представители, нека бждемъ увѣрени, че ние никога не можемъ да направимъ законъ, ако искаме не-премѣнно да имаме предъ себе си преди всичко и само частнитѣ интереси. Сигурни бждете, че всѣкога ще има кой да протестира. Но азъ смѣтамъ, че ние правимъ закона не за отдѣлнитѣ личности, правимъ закона за София, за утрешния денъ на София и смѣтамъ, че ние ще имаме достатъчно много куражъ да проведемъ постановленията, които законътъ предвижда съзнавайки, че изпѣлняваме своя граждански дългъ.

Преди да завърша, ще се спра на псевдигнатия отъ г. Теодоси Кънчевъ въпросъ по чл. 19. Оставихъ го на страна, понеже този членъ е като отдѣленъ отъ цѣлия законъ. Това е въпросътъ за обезщетенията, които гражданитѣ трѣбва да платятъ за подобренията, които сж извършени предъ тѣхнитѣ имоти. Тоя законъ — нека декларирамъ — е длѣло на Софийската община. По искането на Софийската община ние поставихме този членъ въ законопроекта. Софийската община — съ право ще каже азъ — загрижена за благоустрояването на София, иска да ѝ се гарантиратъ известни възможности за събиране срѣдствъ за това благоустрояване София, г. г. народни представители — ако нейното благоустройство върви съ сжщия темпъ, съ който върви сега, съ който върви отъ нѣколко години — споредъ нашитѣ изчисления, ще бѣде благоустроена следъ 100 години. Ако всѣка година се павиратъ толкова улици, колкото павираме сега, колкото сж павирани миналата и по-миналата година, изчислено е, че сж необходими 100 години, за да павираме всички улици на разпрострѣлата се нашироко София. И ето защо Софийската община съ право е загрижена за този въпросъ. Както се знае, съ чл. 92 отъ сега съществуващия законъ за благоустройството се постановява, че гражданитѣ сж длъжни да платятъ за благоустройствени подобрения, които се извършватъ въ или край всички онѣзи мѣста, които се намиратъ вънъ чертата на града. Този законъ постановява, че чл. 92 продължава да бѣде въ сила. Обаче Софийската община иска да разшири постановлението за чл. 92 отъ закона за благоустройството въ смисълъ, да се изискватъ подобни плащания, погашения, така да се каже, на едно задължение къмъ общината, което тя извежда отъ това, че е похарчила срѣдства за благоустройството на тая или оная частъ на града; всѣки гражданинъ да си плати подобренията, които сж извършени предъ неговия имотъ. Вчера тукъ стана единъ споръ. Единъ отъ г. г. народнитѣ представители поддържаше, че би било справедливо, гражданитѣ, които се намиратъ въ центъра на града, и тѣ да платятъ за съответнитѣ подобрения. Това е така, г. г. народни представители. Когато ние ще искаме отъ она, който се намира въ крайната частъ на града и за който общината тепърва съ дълги мъки и усилия ще му постави нѣкой бордюръ, или ще му направи канализация, или водоснабдяване, да си плати, и той си плаща, защо тогава да не искаме подобно плащане отъ ония, които сж били по-щастливи, че сж се намирали въ центъра на града и предъ имотитѣ на които общината отдавна, преди много години, е извършила известни подобрения? Смѣтамъ, че когато ще искаме отъ жителитѣ на крайнитѣ квартали на града, където се предполага, че живѣятъ по-сиромаситѣ, да си платятъ подобренията, които ще имъ направи Со-

фийската община, справедливо би било да поискаме да платят и ония, на които Софийската община е вече направила подобрения, от които цената на имотите имъ се е повишила, добили сж по-голяма стойност. Въпросътъ е вече — и тукъ азъ съмъ съгласенъ съ г. Теодоси Кънчевъ — за определѣне размѣритъ и начинитъ, по които ще се разпредѣлятъ тия плащания. Съгласенъ съмъ, че тъй, както е предвидено въ чл. 19, иска се извънредно много; тежеститъ ще бждатъ извънредно много голѣми, още повече поради начина, по който Софийската община иска да валоризира тия вземания.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Тѣ сж отдавна ликвидирани.

Министъръ В. Димовъ: По-рано Софийската община бѣше предвидила вземанията да се валоризиратъ съ 20 л. за левъ. Това ми се видѣ извънредно много и затова ние го измѣнихме на 10 л. за левъ. Сега, когато наново разглеждаме члена, и следъ размишленията, които се направиха отъ г. Теодоси Кънчевъ, мене ми се струва, че като се вземе за изходенъ пунктъ назадъ 1922 г., това валоризиране ще бжде пакъ извънредно голѣмо. Но казвамъ, когато възприемаме принципа, че както плащатъ тия, които се намиратъ въ покрайнинитъ на града, така трѣбва да платятъ и тия, които се намиратъ въггре въ града, веднага добавямъ, че въ комисията трѣбва да намѣримъ една формула, споредъ която това плащане да не бжде чрезмѣрно. Зашто ако бжде извънредно много голѣмо, при сегашната малка доходностъ на имотитъ, ние ще принудимъ известни граждани да ликвидиратъ съ своитѣ имоти, за да платятъ на Софийската община. Но когато плащатъ тия, които сж вънъ отъ чертата на града, които дълго време нѣма да видятъ паважъ, справедливо би било да платятъ нѣщо и тѣзи, които вече иматъ и паважъ, и всички благоустройствени подобрения и съоръжения. По искане на Софийската община, ние готвѣхме единъ законопроектъ за паважъ на София, който още не е миналъ презъ Министерския съветъ. Споредъ тоя законопроектъ, за да можеше да се павира София по-бърже, искаше се гражданитъ, които сега иматъ паважъ, да си го платятъ. Споредъ тоя законопроектъ, като се слагаха едни умѣрени норми, на всѣки гражданинъ се падаше да плати въ зависимостъ отъ стойността на имота му, максимумъ отъ 1.500—3.000 л. за подобренията, които сж извършени предъ неговия домъ — паважъ, бордюри и пр. Една такава минимална сума би могла да бжде жертвувана отъ всѣки гражданинъ за общото благоустрояване, за общото разхубавяване и павиране на София. Смѣтамъ, че тая жертва е не особено много голѣма, още повече, че Софийската община и сега, възъ основа на единъ правилникъ, събира колкото си иска, но все пакъ събира известни плащания за тѣзи подобрения.

Свършвайки, г. г. народни представители, тѣзи нѣколко общи бележки по законопроекта за застрояване на гр. София, азъ смѣтамъ, че народното представителство е убедено въ необходимостта отъ него. Виждаме какъ София се строи. Виждаме печалнитѣ резултати, които сме постигнали, които имаме предъ себе си. Виждаме голѣмитѣ недоразумения и разприпи, които министерството и община иматъ съ гражданитъ поради липса на точни постановления въ закона. Нека имаме предъ видъ, че София расте, че е единъ отъ градоветъ, които най-бърже се увеличаватъ и че не е много далечъ времето, когато тя ще има надъ 700 хиляди жители. А, както казахъ въ началото на речта си, София не е само за софиянци, тя е за цѣла България. За българския народъ не е безинтересно какъвъ ще бжде неговата столица, какъ тя ще бжде благоустроена; не е безинтересно какъвъ изгледъ и видъ ще има нашиятъ културенъ, стопански, народностенъ центъръ, кждето ние винаги и всѣкога приемаме всички ония, които идатъ да ни посетятъ. Съ огледъ именно на тѣзи утreshни задачи, съ огледъ на това, да създадемъ една по-благоустроена, една по-хубава, една по-градоустроена София, смѣтамъ, че предложениятъ законопроектъ въ това отношение ще изпълни една задача, ще запълни една празнота и, въпрѣки малкитѣ и голѣми недоволства, които сега ще съществуватъ, които сж съществували при всѣки законодателенъ опитъ да се направи нѣщо по-смѣло и по-енергично, въпрѣки, казвамъ, тия малки недоразумения, които сега ще се явятъ, грядущитѣ поколения и преди всичко софиянци ще ни бждатъ признателни за закона, който сега имъ предлагаме. (Продължителни ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Който приема заглавието на законопроекта, тъй както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Преди да се докладва законопроектътъ, съобщавамъ на Народното събрание, че отъ народния представителъ г. Цвѣтанъ Стоянчевъ е постѣпилъ законопроектъ, подписанъ отъ нуждното число народни представители, за ликвидация на водния синдикатъ „Блато“ въ с. Костинбродъ, Софийска околия. (Вж. прил. Т. I, № 91) Законопроектътъ ще бжде раздаденъ на г. г. народнитѣ представители и своевременно поставенъ на дневенъ редъ.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„ЧАСТЪ ПЪРВА

а) градоустройственъ планъ“

„Чл. 1. Задължава се Софийската община въ срокъ отъ две години отъ влизането на този законъ въ сила да се снабди чрезъ международенъ конкурсъ съ генераленъ градоустройственъ планъ за застрояването и разширението на града“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Който приема чл. 1, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигне ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 2. Генералниятъ градоустройственъ планъ на София ще обхваща градскитѣ части, лежащи въ чертата на града, както и областитѣ около него, чийто общъ характеръ и интересъ е тѣсно свързанъ съ столицата“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Който приема чл. 2, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигне ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 3. За цѣлта въ срокъ отъ една година отъ влизането на закона въ сила Софийската община е длъжна да приготви нуждитѣ материали и данни за обявяването на конкурса и произведе сжщия“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата г. министърътъ на общественитѣ сгради, пѣтищата и благоустройството.

Министъръ В. Димовъ: Г. г. народни представители! Азъ приемамъ предложението на народния представителъ г. Рашко Маджаровъ и другитѣ г. г. народни представители, които искаха този членъ да се измѣни така: (Чете) „Въ едногодишенъ срокъ отъ публикуването на закона, Министерството на общественитѣ сгради, пѣтищата и благоустройството и Столичната община сж длъжни да приготвятъ необходимитѣ за обявяване на международенъ конкурсъ материали и да съставятъ програма за този конкурсъ, който се обявява отъ Столичната община. Постѣпилитѣ по конкурса проекти ще бждатъ разгледани отъ жури въ съставъ, опредѣленъ отъ Министерството на общественитѣ сгради, пѣтищата и благоустройството и Столичната община. Журито ще се произнесе, кой отъ представенитѣ проекти следва да бжде предпочетенъ, а така сжщо ще опредѣли, кому трѣбва да се дадатъ опредѣленитѣ премии“.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Въ журито би трѣбвало обязательно да влизатъ и представители на свободнитѣ организации на инженери и архитекти.

Министъръ В. Димовъ: Затуй предвиждаме въ опредѣлянето на журито да участвува и Министерството на благоустройството, защото ние ще искаме да се предвиди и участие на свободнитѣ технически организации.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Казвамъ това, за да не би министерството да се увлѣче. Да се има това предъ видъ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Който приема чл. 3 въ новата редакция, както се прочете отъ г. министра на благоустройството, моля, да вдигне ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 4. Генералниятъ градоустройственъ планъ на София, добитъ отъ конкурснитѣ такива, влиза въ сила веднага следъ утвърждаването му съ царски указъ“.

Въ този членъ се направиха следнитѣ промѣни. Следъ думитѣ „отъ конкурснитѣ такива“ се прибавятъ думитѣ: „и приспособенъ къмъ мѣстнитѣ условия и нуждитѣ на града“. Думитѣ „царски указъ“ на края се заличаватъ и вмѣсто тѣхъ се поставя думата: „законъ“.

Значи, чл. 4 получава следната редакция: (Чете) „Генералният благоустройствен планъ на София, добитъ отъ конкурснитъ такива и приспособенъ къмъ мѣстнитъ условия и нуждитъ на града, влиза въ сила веднага следъ утвърждаването му съ законъ“.

В. Коевски (нац. л. П): Отъ кого ще се приспособи?

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Естествено, отъ общината и отъ министерството — това се разбира отъ предшествувания членъ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василь Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Както е редакцията на чл. 4, г. г. народни представители, следва, че помъ се избере планътъ отъ конкурснитъ такива, веднага ще трѣбва да бъде утвърденъ, безъ да бъде прегледанъ отъ Столичния общински съветъ. Затуй смѣтамъ, че редакцията на г. докладчика не е пълна. Азъ смѣтамъ, че преглеждането на този планъ и пригаждането му къмъ мѣстнитъ условия не може да става отъ друго, освенъ отъ Столичната община. Ето защо предлагамъ да се прибавятъ думитъ: „Следъ одобрението му отъ Столичната община“, защото тя е, която ще изживява пари, и тя ще трѣбва непременно да нагоди тоя планъ къмъ условията и нуждитъ на града.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Г. Коевски! То се разбира отъ текста на предшествувания членъ.

В. Коевски (нац. л. П): Къмъ Вашата редакция азъ искамъ да се прибавятъ само думитъ: „следъ одобрението му отъ Столичния общински съветъ“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Г. Коевски! Дайте предложението си писмено.

В. Коевски (нац. л. П): Ако г. министърътъ не е съгласенъ, нѣма нужда да пиша предложение.

Министъръ В. Димовъ: Нѣмамъ нищо противъ, но то се разбира отъ само себе си.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Теодоси Кънчевъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Г. г. народни представители! Тукъ виждамъ, че има една, какъ да се изрази, езикова грешка. Казва се: (Чете) „Генералниятъ благоустройственъ планъ на София, добитъ отъ конкурснитъ такива...“ Тукъ трѣбва да се направи една стилистична поправка.

Министъръ В. Димовъ: На трето четене ще го изгладимъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Същевременно като поддържамъ предложението на г. Коевски, азъ и тукъ искамъ да се изтъкне, че когато ще се одобрява този благоустройственъ планъ, Министерството на благоустройството непременно трѣбва да бъде представено, а не само Столичната община.

Министъръ В. Димовъ: Значи, къмъ предложението на г. Коевски трѣбва да се добави: „и министерството“.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Да. Да се добави: „следъ одобрението му отъ общината и Министерството на благоустройството“.

Министъръ В. Димовъ: Приемамъ го. Да се даже: „Следъ одобрението му отъ Столичния общински съветъ и Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството.“

В. Коевски (нац. л. П): Понеже г. министърътъ се съгласява, нѣма нужда да правя предложение.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Който приема чл. 4, заедно съ добавката, която се направи отъ народнитъ представители г. г. Коевски и Кънчевъ и съ която е съгласенъ г. министърътъ, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 5. Задължава се Софийската община да приготви и представи въ Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството законопроектъ за прилагане на градоустройствения планъ, по смисъла на чл. 4 отъ този законъ, въ срокъ отъ три месеца отъ влизането на генералния градоустройственъ планъ въ сила.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василь Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Г. г. народни представители! Тѣй както е казано въ този членъ: „по смисъла на чл. 4 отъ този законъ“, азъ смѣтамъ, че тази редакция не е много ясна. Въ чл. 4 нищо не е казано. Ето защо, за да бъде ясна редакцията на чл. 5, азъ смѣтамъ, че следъ думитъ „градоустройствения планъ“ трѣбва да се прибавятъ думитъ: „съгласно принципитъ и нормитъ на този последния“ — да се разбира, че това е, което трѣбва да се извърши.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Прибавихме думитъ: „и приспособенъ къмъ мѣстнитъ условия и нуждитъ на града“.

В. Коевски (нац. л. П): Азъ правя това предложение, за да се изясни текстътъ. Ако не сте съгласни, нѣма да правя предложение.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Теодоси Кънчевъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Г. г. народни представители! Мисълта на г. Коевски е, че законопроектътъ, който ще се изработи отъ Министерството на благоустройството — не отъ общината — трѣбва да има за база одобрения отъ журито градоустройственъ планъ.

Министъръ В. Димовъ: То се разбира: нѣма нужда да се казва.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Азъ считамъ, че съ този членъ 5 ние възлагаме на Софийската община една функция, която тя не може да има: възлагаме ѝ да изработи законопроектъ за прилагане на градоустройствения планъ. Софийската община не е компетентна да изработи законопроектъ. Азъ разбирамъ, че общината ще систематизира и приготви материалитъ за единъ законопроектъ, който ще представи въ Министерството на благоустройството, и то ще изработи съответния законопроектъ.

Министъръ В. Димовъ: Тукъ пише така: „Задължава се Софийската община да приготви и представи въ Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството законопроектъ за прилагане на градоустройствения планъ“.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Софийската община не може да приготви законопроекта, а ще систематизира материалитъ, ще приготви проектъ, който министерството ще преработи и ще го внесе като законопроектъ.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Значи, вмѣсто „законопроектъ“ искате да се каже „проектъ“ като се допълни съ думитъ: „Който да послужатъ като основа за изработване отъ Министерството на законопроектъ за прилагане на градоустройствения планъ...“

Министъръ В. Димовъ: Съгласенъ съмъ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Който приема чл. 5 съ добавкитъ, които се направиха отъ г. докладчика и отъ народния представителъ г. Теодоси Кънчевъ, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 6. Въ случай че Софийската община не изпълни задължението си по чл. чл. 3 и 5 отъ този законъ, Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството е длъжно въ срокъ отъ една година да събере материалитъ за обявяването на конкурса и да го обяви, както и да изготви предвидения въ чл. 5 на тоя законъ законопроектъ.“

Разходитъ, свързани съ горното, смъ за смѣтка на Столичната община.

Последната фраза на първата алинея „както и да изготви предвидения въ чл. 5 на тоя законъ законопроектъ“

се заличава, понеже се премахва въ чл. 5 изработването на законопроектът от общината.

Председателстващ С. Даскаловъ: Който приема чл. 6, както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„б) Строителенъ обсегъ

„Чл. 7. Извършването на каквито и да било строежи въ чертата на гр. София, определена отъ тоя законъ, ще става изключително съгласно неговитъ разпореждания.“

Председателстващ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василь Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): И тукъ, г. г. народни представители има една неяснотъ. Чл. 7 казва: „Извършването на каквито и да било строежи въ чертата на гр. София, определена отъ тоя законъ, ще става изключително съгласно неговитъ разпореждания.“ До кога? Ето защо азъ съмтамъ, че следъ думитъ „ще става“ трѣбва да се прибавятъ думитъ „до влизането въ сила на закона за прилагането на градоустройствения планъ“.

Министъръ В. Димовъ: Това не е необходимо.

В. Коевски (нац. л. П): Защо?

Министъръ В. Димовъ: Затуй защото тукъ се определятъ норми, които ще съществуватъ независимо отъ закона за прилагане на градоустройствения планъ — норми за височина норми къмъ съседитъ — които норми сж постоянни. Затуй нѣма нужда отъ Вашето предложение. Нѣма защо да слагаме срокъ на закона — докато се гласува законопроектътъ за прилагането на градоустройствения планъ.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Г. Коевски! Споредъ Вашето предложение ще излѣзе, че законътъ има времененъ характеръ.

В. Коевски (нац. л. П): Точно така го схващамъ, защото, като дойде законътъ за прилагане на градоустройствения планъ, той може да измѣни и височинитъ, и всичко, г. министре, и тогава ние ще имаме съвършено ново измѣнение на този законъ. Законътъ за прилагане на градоустройствения планъ ще внесе нови работи, може да предвиди, че етажитъ въ нѣкои улици ще бѣдатъ повисоки и пр. и пр. Ето защо азъ съмтамъ тоя законъ отъ времененъ характеръ до приеждането на закона за прилагането на градоустройствения планъ, който ще обеме цялата тая материя по градоустройство. Това е моето схващане и затуй съмтамъ, че непременно трѣбва да се поставятъ думитъ „до влизането въ сила на закона за прилагането на градоустройствения планъ“.

Председателстващ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Теодоси Кънчевъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Азъ съмъ на мнение, че чл. 7 трѣбва да остане така, както е редактиранъ, защото безспорно е, че щомъ се приеме този законъ, той ще бѣде въ сила дотогава, докогато се отмѣни съ другъ. И целта на настоящия законъ трѣбва да я схващаме въ смисълъ, да се тури вече край на това хаотично положение, което е възможно поради сега действащия законъ. Обаче ако наложимъ едно или друго ограничение, то логично нѣма да намѣри оправдание. Щомъ се приеме новъ законъ, стариятъ автоматично престава да действа.

Председателстващ С. Даскаловъ: Който приема чл. 7, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 8. София, по разпорежданията на тоя законъ, се раздѣля на вътрешна и външна строителни части.“

Председателстващ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Теодоси Кънчевъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Азъ съмтамъ, че не е нужно да фигуриратъ думитъ „по разпорежданията на тоя законъ“, а чисто и просто трѣбва да се каже: „Гр. София се раз-

дѣля на вътрешна и външна строителни части“. Откаже нажда трѣбва да се каже „по разпорежданията на тоя законъ“? То се разбира отъ само себе си. Ако нѣкой държи беседа, ще каже „по разпорежданията на закона“, но ако искаме да имаме законодателна архитектура, ще трѣбва да кажемъ „гр. София се раздѣля на вътрешна и външна строителни части“.

Министъръ В. Димовъ: Съгласенъ съмъ.

Председателстващ С. Даскаловъ: Който приема поправката на г. Теодоси Кънчевъ, съ която е съгласенъ г. министърътъ, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Значи, ще се извървятъ думитъ „по разпорежданията на тоя законъ“. Тогава чл. 8 става така: (Чете) „Гр. София се раздѣля на вътрешна и външна строителни части“.

Председателстващ С. Даскаловъ: Който приема чл. 8, както се докладва сега отъ г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 9. Вътрешната строителна частъ се заключва въ следнитъ граници, които определятъ чертата на града: отъ пресѣчката на ул. Орханйиска съ ул. Арабаконакъ; продължава по нея до пресѣчката съ ж.-п. линия София—Пловдивъ, продължава по линията до пресѣчката ѝ съ ул. Ай-Гидикъ, по ул. Ай-Гидикъ до пресѣчката ѝ съ ул. Калиманица, по ул. Калиманица до пресѣчката ѝ съ околорвѣстната ж.-п. линия, по околорвѣстната ж.-п. линия до пресѣчката ѝ съ шосето до с. Драгалевци, отъ тази пресѣчка по права линия до Софийския воденъ резервоаръ подъ с. Бояна, отъ него по ул. Витоша до североизточния ъгълъ на кв. 281, отъ ъгъла по улицата между кв. кв. 281 и 283 до пресѣчката на същата улица съ шосето София—Княжево, която минава между кв. кв. 200 и 198, отъ тамъ по шосето до пресѣчката му съ улицата между кварталитъ 248 и 93 и продължава по нея до пресѣчката ѝ съ Владайската рѣка, отъ тамъ по Владайската рѣка до пресѣчката ѝ съ бул. Вардаръ, отъ тамъ по бул. Вардаръ до пресѣчката му съ ж.-п. линия за Кюстендилъ, отъ тамъ по ж.-п. линия до пресѣчката ѝ съ бул. Сливница, отъ тамъ по бул. Сливница до площадъ Твърдица, отъ тамъ по северната граница на площадъ Твърдица по улицата между кв. кв. 98 и 26, до пресѣчката ѝ съ ул. Войниковъ, по ул. Войниковъ до пресѣчката ѝ съ улицата между кв. кв. 46 и 43, отъ тамъ по същата улица до североизточния ъгълъ на кв. 81, отъ тамъ по права линия южна посока до пресѣчката съ бул. Черни — Перловската рѣка, отъ тамъ по Перловската рѣка до пресѣчката ѝ съ ул. Арабаконакъ“.

Председателстващ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Теодоси Кънчевъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Азъ бихъ молилъ да не се приеме сега въ окончателна форма този членъ, за да се даде възможностъ да ни се представятъ чертежитъ и да разберемъ каква е тая работа.

Министъръ В. Димовъ: Г. Кънчевъ! Тѣзи работи сж ги правили техници; тѣ сж направили картитъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Дайте да ги видимъ.

Министъръ В. Димовъ: Въ комисията утре ще Ви ги дамъ. Ако има нужда отъ нѣкакво измѣнение, ще го направимъ на трето четене.

Председателстващ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василь Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Г. г. народни представители! По тоя членъ, както и по чл. 10, има единъ въпросъ, който трѣбва да бѣде ясенъ за народното представителство, а именно какъ сж разположени тия вътрешна и външна строителни части и какъ сж разположени строителнитъ зони. Вѣрно е, както каза г. министърътъ, че въ общината всичко това е разгледано, компетентни хора сж го направили, но народното представителство трѣбва да има сжщо представа за тая работа. Азъ, напр., лично разгледахъ тия зони и намирамъ въ тѣхъ едно противоречие. Понеже тия зони не сж направени идеално, често пѣти ще има парадокси: имате зона четвърта, която се допира до зона

първа; на самата граница вие ще имате зона първа, на която може да строите здание на 4 етажа, а непосредствено до нея ще имате зона четвърта, на която ще можете да строите здание на два етажа. Ето защо, според мен, има едно несъответствие.

Азъ бихъ молилъ г. министра, за доброто провеждане на тоя законъ и за неговото усъвършенствуване, тия членове, относно строителнитъ зони и външната и вътрешна строителни части да се отнесатъ още единъ пътъ въ комисията, както обеща и г. министърътъ, да ги разгледаме тамъ, да дойдатъ г. г. техницитъ, да донесатъ чертежитъ, да дойдатъ и заинтересованитъ организации, за да можемъ ние, народнитъ представители, да прегледаме чертежитъ, да си съставимъ ясно понятие, и да приемемъ тия членове съ пълното съзнание за онова, което вършимъ. Тъй както е сега, г. министре и г. г. народни представители, ние нѣмаме ясна представа. Четемъ само имена на улици и не разбираме нищо. Даже и азъ, като техникъ, пакъ не разбирамъ нищо. Трѣбва да има единъ чертежъ, отъ който да видимъ какъ стои тая работа.

Ето защо азъ нѣма да правя предложение, но бихъ молилъ г. министра да се съгласи тия два члена да бъдатъ разгледани отново въ комисията, където да бъдемъ сезирани и съ чертежитъ.

Министъръ В. Димовъ: Азъ смѣтамъ, че нѣма нужда да връщаме тия членове въ комисията и моля да се приематъ сега, като на трето четене, ако има нужда, ще направимъ нѣкои измѣнения.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): По сегашната практика, на трето четене не могатъ да се правятъ съществени измѣнения.

Министъръ В. Димовъ: Ще ги предложи азъ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Който приема чл. 9, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 10. Външната строителна частъ започва отъ чертата на града и свършва съ сегашнитъ строителни граници на селата: Враждебна, Драгалевци, Бояна, Дървеница, Слатина, Надежда, Красно село, Княжево и курортнитъ мѣста: Горна-бана, Баня и Овча-купель.

Строежитъ въ тия села и курорти ще се извършватъ, освенъ съгласно съ настоящия законъ, но и споредъ правилницитъ, които ще се изготвятъ впоследствие специално за тѣхъ“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ...

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Искамъ думата, г. председателю. Много бързате.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представител г. Теодоси Кънчевъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Азъ искамъ да дамъ известни освѣтления по въпроса. Ако е въпросъ да се бърза, както и да е — да вървимъ. Алинея втора на чл. 10 гласи: (Чете) „Строежитъ въ тия села и курорти ще се извършватъ освенъ съгласно съ настоящия законъ, но и споредъ правилницитъ, които ще се изготвятъ впоследствие специално за тѣхъ“. Тая алинея трѣбва да остане така: (Чете) „Строежитъ въ тия села и курорти ще се извършватъ съгласно настоящия законъ“, а останалитъ думи до края да се изхвърлятъ. Защото, ако оставимъ думитъ „но и споредъ правилницитъ“, то значи да дадемъ възможностъ на благоустройствената властъ да изработи известни правилници, които въ известни свои положения може да не бъдатъ напълно съгласни съ този законъ. Съ тая редакция ние даваме право да се изработятъ подобни правилници. Ако пъкъ на думата „правилници“ се даде разбирането, което по теорията, по доктрината на административното право трѣбва да има всѣки единъ правилникъ, т. е. той да тълкува закона не, а да го пояснява, тогава това е свършено излишно.

Ето защо азъ бихъ молилъ да не се говори въ закона за правилници. Ако е дума за правилникъ то въ най-последното нареждане да се каже: за приложението на този законъ ще се изработи, съобразно съ неговитъ норми, единъ специаленъ правилникъ. Въ настоящия случай, обаче, трѣбва да остане само текстътъ, че строежитъ въ тия мѣста ще се съобразяватъ съ настоящия законъ. Нѣма нужда да се говори, че ще се изработятъ спе-

циални правилници. Защото, повтарямъ, ако остане тая наредба, това значи да се допустне съ специални правилници да се прокаратъ и оформятъ нѣкои наредби, които да не сж съобразни съ закона.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Плановѣтъ на тия населени пунктове се различаватъ коренно отъ градоустройствения планъ на София.

Министъръ В. Димовъ: Имаме курортни мѣста, като Бояна, Горна-Бана, Княжево и пр., и предполага се, че за тѣзи курортни мѣста ще трѣбва да имаме, освенъ постановленията на този законъ, и едни специални правилници, които да уредятъ тѣхното застрояване, защото съ краткитъ постановления, които имаме въ този законъ, не можемъ да уредимъ цѣлата тая материя, да създадемъ всички постановления, необходими за курортнитъ мѣста.

Х. Фархи (д. сг.): Но това трѣбва да бѣде въ рамкитъ на закона.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Така е опасно.

Министъръ В. Димовъ: Тукъ могатъ да се прибавятъ само думитъ „въ духа на този законъ“.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Да се каже: „споредъ правилницитъ, които ще се изработятъ съобразно съ настоящия законъ“.

Министъръ В. Димовъ: Добре.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Значи става така: „но и споредъ правилницитъ, които ще се изготвятъ впоследствие, съобразно съ настоящия законъ“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 10, заедно съ прочетеното отъ г. докладчика измѣнение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Частъ втора а) Строителни зони

Чл. 11. Вътрешната строителна частъ, заключаваща се въ чертата на града, се състои въ следнитъ петъ строителни зони:

- а) централна зона;
- б) първа зона;
- в) втора зона;
- г) трета зона и
- д) индустриална зона“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ тл. 11, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 12. Централната зона се обхваща отъ следнитъ граници: бул. Драгоманъ, ул. Веслецъ, ул. Екз. Йосифъ, ул. Раковски, ул. Гр. Игнатиевъ, ул. Солунска и бул. Хр. Ботевъ и продължава съ специални разпоредения за тѣхъ, съгласно чл. 13, къмъ кварталитъ по следнитъ улици и булеварди: Дондуковъ, Регентска, Царица Елеонора, Царь-Освободителъ, Иванъ Асенъ II, Графъ Игнатиевъ, Паскалевъ, Златовръхъ, Раковски, Ангелъ Кънчевъ, Черни-връхъ, Витошка, Царица Йоанна, Баба Недѣля, Ген. Тот-лебенъ, Македония, Позитано и до бул. Сливница, Книгиня Клементина, Нишка, до бул. Сливница, Пиротска, Царь Симеонъ, Хр. Ботевъ отъ площадъ Възраждане до централната гара, Мария Луиза, Раковски до пресичането ѝ съ ул. Козлодуй и ул. Петлешковъ“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представител г. Василь Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Съ рискъ може-би да ви отегча, г. г. народни представители, азъ ще повдигна пакъ сѣщия въпросъ. Вие чухте сега кѣде се заключава централната зона, чухте, обаче нищо не сте разбрали, както и азъ не съмъ разбралъ, и вървамъ никой не е разбралъ. Защо се смѣете, г. Капитановъ?

А. Капитановъ (з): Смѣя се, защото инженеритъ като не го разбиратъ, кой ще го разбере? (Оживление)

В. Коевски (нац. л. П): Азъ нѣмамъ за целъ да усложнявамъ работата. Имамъ за целъ да внесе ясностъ въ законопроекта. Затуй взехъ думата. Иначе нѣмаше да я взема, а щѣхъ да излѣза навънъ.

А. Капитановъ (з): По кой членъ не сте взели думата! Въ комисията не отидохте да говорите, а тукъ говорите!

В. Коевски (нац. л. П): Тая работа не само не е ясна, но азъ ви казвамъ до какъвъ парадоксъ можемъ да дойдемъ. Зонитѣ не сѣ наредени перифериално, както би трѣбвало да бждатъ, ами сѣ наредени на градация. И, както ви казахъ, често пѣти ще имате на единъ и сѣщи пунктѣ една постройка съ 16 етажъ, на срещната страна на улицата — само двуетажна.

Министъръ В. Димовъ: Какъ на другата страна?

В. Коевски (нац. л. П): Защото първата и четвъртата зони се допиратъ. Подобни случаи ще има на много мѣста.

Министъръ В. Димовъ: Това е изключено.

В. Коевски (нац. л. П): Азъ разглеждахъ тая работа и ви увѣрявамъ, че такива пунктове има.

Министъръ В. Димовъ: На една и сѣща улица, искате да кажете?

В. Коевски (нац. л. П): Една и сѣща улица раздѣля първа зона отъ четвърта.

Министъръ В. Димовъ: Ако се случи една улица на две зони, строи се цѣлата улица по първата зона. Има такова постановление въ закона.

В. Коевски (нац. л. П): Нѣма.

Министъръ В. Димовъ: Азъ Ви казахъ и одеа: въ комисията ще вземемъ картитѣ и ще прегледаме тия работи. Измѣнения нѣкакви можемъ да направимъ.

В. Коевски (нац. л. П): Ама на трето четене не можемъ да правимъ измѣнения.

Министъръ В. Димовъ: Като решимъ, можемъ.

В. Коевски (нац. л. П): Нѣма да бжде редовно — тамъ е моята мисль.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): При тая декларация на г. министра, могатъ да се направятъ измѣнения и при третото четене.

В. Коевски (нац. л. П): Съгласенъ съмъ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 12, при обясненията, които даде г. министърътъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 13. Упоменатитѣ въ чл. 12 улици, изходящи отъ централната зона, следватъ, относно задължителната строителна линия, къмъ улицитѣ и площадитѣ и незастроения празенъ дворъ, правилата, опредѣлени за зонитѣ, въ които се намира частъта въ тѣзи улици.

По отношение височината на сградитѣ тѣзи части отъ улицата подпадатъ подъ правилата за предшествуващата зона“.

Въ алинея първа на този членъ следъ думата „площадитѣ“ се прибавя думата „съседни“, а думитѣ следъ думата „опредѣлени за“ до края се зачеркватъ, като вмѣсто тѣхъ се прибавятъ думитѣ „централната зона“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата на родниятъ представител г. Теодоси Кънчевъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Азъ бихъ молилъ г. докладчика да обясни съдържанието на чл. 13. Азъ намирамъ редакцията на този текстъ извънредно несполучлива: нито е ясна за тѣзи, които ще има да прилагатъ закона, нито пъкъ изразява нѣкакви идеи, та като прочетатъ закона, да иматъ ясна представа. Затова азъ моля г. докладчика да направи коментаръ на този членъ и, ако се намира въ затруднение да направи това, нека оставимъ да се прередактира този членъ по-ясно.

Министъръ В. Димовъ: Смыслътъ на чл. 13 отъ законопроекта е следниятъ. Почва една улица отъ централната

зона и свършва въ първа зона. Напр., ул. „Московска“. Въ този членъ се казва, че улицата, която почва отъ централната зона и продължава въ първа зона, по отношение на съседни, т. е. долепения строежъ по отношение на уличната линия, ще се строи съгласно постановленията за централната зона, ...

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Отъ кждето изхожда.

Министъръ В. Димовъ: ... отъ кждето изхожда, затова защото трѣбва да има еднообразна улица. Ако улицата трѣгва отъ централната зона и ако на централната зона зданията се строятъ на самата улица а въ другата зона се строятъ 3 метра навътре, ако нѣмаме това постановление, тогава ще имаме на една и сѣща улица едни сгради построени 3 метра навътре, а други сгради на самата улица. Ето защо се казва че по отношение на уличната линия строежътъ ще бжде съгласно нормитѣ за зоната, отъ кждето улицата почва.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Какво се разбира подъ понятието улица? Тѣй както фактически се продължава или както тя е разкѣсана на различни наименования? Има, напр., една улица отъ 3—4 км., която е раздѣлена съ нѣколко наименования.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Казано е: „Упоменатитѣ въ чл. 12 улици“, следователно — касае се за онѣзи улици, които изхождатъ отъ централната зона и улицитѣ: тази, тази и тази.

Министъръ В. Димовъ: Улицитѣ, които почватъ отъ централната зона.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Значи, подъ улица трѣбва да се разбира цѣлата улица независимо отъ названята ѝ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 13, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 14. Първа строителна зона обхваща частъта между централната зона и улицитѣ: Македония — отъ Руския паметникъ по бул. Скобелевъ, по бул. Хр. Ботевъ и бул. Фердинандъ до бул. Царъ-Освободителъ, отъ бул. Царъ-Освободителъ до бул. Евлоги Георгиевъ, ул. Регентска, ул. Кракра, бул. Дондуковъ, бул. Стоиловъ, бул. Сливница до пресѣчката му съ бул. Хр. Ботевъ и отъ тукъ по бул. Хр. Ботевъ до пресичането му съ ул. Пиротска.

Отъ тая зона се изключватъ улицитѣ: Оборище, Шипка, В. Търново, Герлово, Мусала, Маринъ Дриновъ и Върбица, които се причисляватъ къмъ втора зона. Въ тѣхъ ще се строи съгласно разпорежданията за втора зона.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 14, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 15. Втора строителна зона обхваща частъта между първа строителна зона и улицитѣ: ул. Ст. Самболовъ, ул. Скобелевъ, ул. Ангелъ Кънчевъ, бул. Евлоги Георгиевъ, ул. Николай Николаевичъ, ул. Ситняково до около връстната ж.-п. линия и по нея до пресичането ѝ съ ул. Опълченска и по сѣщата до бул. Сливница, по бул. Сливница до ул. Златаревъ и по нея до пресичането ѝ съ бул. Стамболовъ.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 15, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 16. Трета строителна зона обхваща частъта между границитѣ на втората зона и чертата на града.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 16, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 17. Индустриалнитѣ зони се заключаватъ въ следнитѣ граници: отъ пресѣчката на бул. Сливница съ ж.-п. линия София—Пловдивъ, по ж.-п. линия до Военната рампа, по линията София—Варна до трети километъръ,

отъ тамъ по права линия до пресѣчката на Сухиндолската рѣка съ трасето за ж.-п. линия за Илненци, отъ тамъ по сѣщата линия до общинската кланица и отъ тамъ по ул. Малашевци до бул. Сливница."

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 17, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

"Чл. 18. Улицитѣ, които представляватъ границитѣ между зонитѣ, се застрояватъ и по двѣтъ имѣ страни, споредъ разпоредбитѣ за предшествуващата зона."

Т. Кънчевъ (д.сг.Ц): Бихъ молилъ г. докладчика да обясни какво разбира подъ думитѣ: „споредъ разпоредбитѣ за предшествуващата зона“. Азъ разбирамъ: споредъ разпорежданията на предшествуващия членъ на закона.

Министъръ В. Димовъ: Ето какво, г. Кънчевъ! Представете си една улица, на която единия брѣгъ се намира въ първа зона, а другиятъ, споредъ разпоредбитѣ на закона, попадне въ втора зона. Ако оставимъ закона безъ този членъ, ще излѣзе, че едната страна на улицата ще се строи на партеръ и четири етажа, а другата — на партеръ и три етажа, което не ще бѣде справедливо. Казва се тукъ: ще се строи споредъ разпорежданията за предшествуващата зона, т. е. за по-първата зона. Ако едната зона е първа зона, а другата — втора, ще се строи споредъ разпоредбитѣ на първа зона; ако едната е втора зона, а другата — трета, ще се строи споредъ разпоредбитѣ за втората зона.

Т. Кънчевъ (д.сг.Ц): Идеята е добра, но редакцията е недобра.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 18, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

"Чл. 19. Дворищата, заключаващи се вънъ отъ опредѣленитѣ въ чл. 92 отъ закона за благоустройството на населенитѣ мѣста строителни граници и при действието на настоящия законъ, продължаватъ да се считатъ за извънредно подобрени. Отчуждаемитѣ се отъ тѣзи дворища части, както и постройките и станалитѣ подобрения върху тѣхъ за улици, площади, пазарища, градини, паркове, игрища, за разни общински и общи потребности, се заематъ отъ общината, безъ тя да ги заплаща на собственицитѣ.

Отчуждаемитѣ се части отъ дворища до 6 м. предъ лицето на парцела се отстъпва безвъзмездно и не се заплащатъ отъ никого. Цената на отчуждаемитѣ се дворища надъ 6 м., както и всички постройки и подобрения, находящи се върху отчуждаемитѣ се дворища, се заплащатъ отъ ползуващитѣ се собственици, съразмѣрно съ лицата на парцелитѣ.

Смѣткитѣ между заинтересованитѣ собственици, ако не се уредятъ доброволно, се уреждатъ служебно отъ общината по реда и начина, посочени въ чл. 40 отъ закона за благоустройството на населенитѣ мѣста.

Въ тежестъ на собственицитѣ сѣ всички разходи за поставяне бордюри, настилане тротоари съ плочи, шосиране и павиране на улицитѣ, водоснабдяване на улицитѣ и дворищата, канализиране и освѣтление на улицитѣ, площадитѣ, пазарищата и мѣстата за обща потребба, както и корекцията на рѣкитѣ и канализацията на рѣчищата.

Изброенитѣ благоустройствени работи се извършватъ отъ общината, по предварително изработенъ планъ, който се разгласява поне три месеца преди почването на тѣзи работи. Сумитѣ, необходими за изплащането, се събиратъ по реда и начина, предвидени въ закона за събиране на рѣкитѣ данъци, съ privilegia на вземането, съгласно чл. 16 отъ закона за облекчение на общинитѣ.

По сѣщата начинъ се събиратъ отъ собственицитѣ и сумитѣ, изразходвани за извършване на такива благоустройствени работи въ миналото, като тѣзи, изразходвани преди 1 януарий 1922 г., се заплащатъ на общината съ 10 книжни лева за 1 л.

Собственицитѣ, които по реда на тѣзи разпоредби бждатъ задължени да заплатятъ на общината сумитѣ, по-големъ отъ 2% отъ емилячната оценка на притежаванитѣ отъ тѣхъ сгради, или, ако нѣматъ върху имотитѣ си сгради, или пъкъ иматъ такива, оценени за не повече отъ 50.000 л., съ суми въ централна и първа зони по-големъ отъ 4%, а въ втора и трета зони по-големъ отъ

3% отъ емилячната оценка на имотитѣ имѣ, могатъ да поискатъ разсрочка на плащането. Разсрочкитѣ биватъ отъ 3 до 5 години на равни безлихвени годишни вноски."

Последната алинея се заличава, а въ края на алинея пета, следъ „закона за облекчение на общинитѣ“ се прибавя: „и съ разсрочка на плащанията, дадено по усмотрение на общината, до три години.“ Въ края на алинея шеста следъ „10 книжни лева за 1 левъ“ се прибавя: „и съ разсрочка на плащанията, дадена по усмотрение на общината, до петъ години."

Министъръ В. Димовъ: Г. г. народни представители! Азъ моля да се гласува тоя членъ така, като декларирамъ, че въ комисията ще внесемъ известни поправки, които на трето четене ще приемемъ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 19, както се докладва отъ г. докладчика, съ декларацията на г. министра, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николовъ (з): (Чете)

„б) Строителни линии къмъ улицитѣ

Чл. 20. Линиитѣ на улицитѣ, булевардитѣ и площадитѣ въ централна и първа строителни зони, сѣ задължителни строителни линии, сѣ изключение на улицитѣ: Св. Св. Кирилъ и Методи, Царъ Симеонъ, Пиротъ, Нишка, Позитано, Анг. Кънчевъ, Гр. Игнатиевъ, Аксаковъ и Гурко, по които улици, сегашнитѣ имѣтѣсни части, задължителнитѣ строителни линии сѣ на 3 м. отъ улицитѣ такива и сѣ въ сила за всички строежи, които ще се извършватъ за въ бждеше."

Министъръ В. Димовъ: Нека се има предъ видъ, че и тоя членъ комисията ще го разгледа и ще нанесе нѣкои поправки въ него.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 20, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

В. Коевски (нац. л. П): Азъ искахъ думата по този членъ не за друго, а само за да има коментари по него и да бждемъ освѣтлени.

А. Капитановъ (з): Гласува се, но въ комисията ще се поправи.

Министъръ В. Димовъ: Азъ обяснихъ, че тукъ ще има рѣзване на парцели.

В. Коевски (нац. л. П): По туй трѣбва да се разберемъ. Събаряне ли ще има, какво ще има?

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

"Чл. 21. Линиитѣ на улицитѣ, площадитѣ и булевардитѣ въ втора строителна зона сѣ задължителни строителни линии за улици, по-широки отъ 12 м. За улици отъ 12 м. ширина и по-малко строителната линия е на 3 м. отъ улличната такава, а за парцелитѣ, за които се разрешава по смисъла на тоя законъ откритъ строежъ, строителната линия е на 3 и повече метра отъ улличната такава.

Забележка. Въ кварталитѣ, заключаващи се между бул. Евл. Георгиевъ, ул. Султанъ-тепе, ул. Черковна, около-врѣстната ж.-п. линия и ул. Ситняково до пресѣчката и съ бул. Николай Николаевичъ, както и въ квартала между бул. Дондуковъ, бул. Фердинандъ и ж.-п. линия, сградитѣ се строятъ най-малко на 5 м. навътре отъ улличната линия."

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 21, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

"Чл. 22. Въ третата строителна зона задължителната строителна линия за постройки, чийто строежъ е задължително долепенъ, е на 5 м. отъ улличната линия, а за парцелитѣ съ откритъ строежъ — на 5 и повече метра отъ сѣщата.

Забележка. Въ външната строителна частъ на града постройкитѣ се разполагатъ задължително на разстояние най-малко 5 м. отъ улличната линия."

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представител г. Василъ Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Тукъ има пакъ една неопредѣленостъ, г. г. народни представители, когато се касае именно за разстояние „на 5 и повече метра отъ сжщата“. Тая редакция ще даде възможностъ за тълкувание и за редъ работи, които подиря ще иматъ лоши послѣдствия. Ето защо азъ ще моля да се махнатъ думитѣ: „и повече“ и да остане само: „на 5 м. отъ сжщата“.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Ама опредѣлено е — за парцели съ откритъ строежъ.

Министъръ В. Димовъ: По-долу има единъ членъ, където се говори за строителната линия отъ къмъ съседитѣ, и се уяснява. Казва се тамъ: за парцели съ ширина 20 и повече метра се позволява да се отиде по-навътре отъ 5 м. отъ уличната линия, но за парцели съ ширина подъ 20 м. строителната линия задължително трѣбва да бѣде на 5 м. отъ уличната такава.

В. Коевски (нац. л. П): Искамъ да се премахне тая неопредѣленостъ — да се каже точно 5 м., за да нѣма никакви тълкувания и контрoверзи.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Опредѣлено е. Защо ще ограничавате хората, които иматъ парцели съ 20 или повече метра лице?

Министъръ В. Димовъ: Ако иска човѣкътъ да отиде 10 м. навътре, да може да отиде.

Председателстващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 22, както се докладва отъ г. докладчика, съ поясненията, които даде г. министърътъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 23. За централна, първа и втора строителни зони, гдето се строи сключено на уличната линия, разрешава се отстъпване отъ тая линия, съ срѣдната частъ на постройката, само когато съ страничните крила се застрояватъ съседните калкани и зидове.“

Ако съседните парцели не сж застроени, крилата на постройката се разполагатъ на тѣхните граници и на уличната линия, ако е задължителна, или — на задължителните отстъпи отъ нея.

Допуска се отстъпване навътре отъ уличната линия на разстояние по-голъмо отъ 3 м., при условие, че разстоянието между дветѣ крила на постройката трѣбва да бѣде винаги най-малко два пѣти по-голъмо отъ отстъпа.“

Председателстващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 23, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 24. Въ всички строителни зони, гдето уличната линия е задължителна строителна такава, разрешава се излизането предъ нея съ шахти въ земята до 0.50 м., въ която мѣрка се включва и дебелината на зидоветъ на шахтитѣ. Шахтитѣ трѣбва да бѣдатъ покрити, съ солидни и неотваряеми покривки, за да не пропускатъ миризми и други изпарения отъ избата.“

Стопанитѣ на сега сжществуващите шахти се задължаватъ въ срокъ отъ една година отъ влизането на тоя законъ въ сила да се съобразятъ съ горните разпоредби.“

Министъръ В. Димовъ: Въ комисията се прие срокътъ да бѣде двегодишенъ.

Председателстващъ С. Даскаловъ: Който приема чл. 24, както се докладва отъ г. докладчика и съ поправката на г. министра, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 25. Допущатъ се издавания, като еркери, балкони, архитектурни мотиви и други, предъ уличния лицевъ зидъ за всички строителни зони, гдето се строи на уличната линия, но само за улици широки 16 м. и повече, и то при условие, че при всѣки етажъ поотдѣлно и съвокупно еркеритѣ, балконитѣ и други издадености не представляватъ повече отъ $\frac{1}{3}$ отъ цѣлото лице на сградата и не излизатъ повече отъ 80 см. отъ основния уличенъ зидъ. Тия издадености не могатъ да бѣдатъ на височина по-малка отъ $3\frac{1}{2}$ м. надъ тротоара. Допускатъ се еркери и за улици съ ширина отъ 14 до 16 м. съ ширина 0.40 м.“

Ако по взаимно споразумение еркеритѣ, балконитѣ и други издадености не се допиратъ съ съседните такива или пъкъ се покриватъ отъ сжществуващи калкани, то тѣ трѣбва да отстоятъ отъ съседната граница на разстояние единъ или половинъ пѣти по-голъмо отъ размѣра на издаването си.

Плътни балкони, еркери и други издадености, които иматъ странични прозорци, трѣбва да отстоятъ единъ отъ другъ на разстояние най-малко 5 м., а отъ границитѣ — $2\frac{1}{2}$ метра.

За постройките, чиито партеръ и мецанинъ служатъ за търговски цели, а не за жилищни помѣщения, допущатъ се надъ магазинитѣ покривки — маркизи, солидно прикрепени къмъ постройката, съ ширина не по-голъма отъ ширината на тротоара, но въ никой случай не повече отъ 3 метра. Сжщитѣ трѣбва да отстоятъ на височина най-малко 3 метра отъ срѣдната тротоарна плоскостъ.

Разрешава се издаването на балкони за улици, по-тѣсни отъ 16 метра, при следните условия: за улици 10 м. широки и до 10 м. — 40 см.; за улици 12 м. широки — 50 см.; за улици 14 м. широки — 60 см. Дължината на балконитѣ не може да представлява повече отъ една трета отъ цѣлото лице на сградата къмъ улицата.

За постройките, чиито строителна линия е най-малко 5 м. навътре отъ уличната такава, издаденоститѣ могатъ да започватъ и отъ основи; въ този случай тѣ могатъ да излизатъ напредъ най-много до 1.50 м.

Задължителните строителни линии къмъ съседитѣ не могатъ да бѣдатъ въ никой случай нарушавани съ издаденоститѣ, предвидени въ тоя членъ.

Разрешава се излизането предъ задължителната улична линия на стѣпала, рамки и профили около входните врати най-много до 10 см., а надъ цокълните корниз — най-много 5 см.“

Председателстващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василь Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Искамъ да направя само една бележка относно ония улици, въ които се допущатъ еркери. Казано е, че се допущатъ еркери за улици, широки 16 и повече метра. Еркеритѣ, г. г. народни представители, сж български мотиви, каквито намираме въ Пловдивъ и навсѣкжде. Ако туримъ, че еркеритѣ се допускатъ само въ улици съ 16 м. широчина, голѣмата частъ отъ улицитѣ ще останатъ съ кѣщи безъ еркери, които сж хубави архитектурни мотиви и сж украшения на града. Ето защо азъ смѣтамъ, че трѣбва да се допустнатъ еркери и на улици съ 14 м. широчини. Така ще се обхванатъ повече улици, въ които ще може да има кѣщи съ еркери. Освенъ това азъ искамъ еркеритѣ да бѣдатъ най-малко 50 см. широки.

Това е предложението, което искахъ да направя и бихъ молилъ г. министра да се съгласи.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Г. Коевски! Казва се въ края на първата алинея, че се допускатъ еркери и на улици съ ширина отъ 14 до 16 м., но съ по-малкъ размѣръ. Балкони се допускатъ и за улици по-тѣсни, но въ по-малки размѣри — 40, 50 и 60 см.

В. Коевски (нац. л. П): На по-малки размѣри не може да се направи нищо. На 40 см. не може да се тури една врата. Ще имашъ единъ балконъ, на който не можешъ да излѣзешъ, защото не можешъ да му туришъ врата.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): 60 см. не е малко. Ако допустнатъ по 60 см. отъ дветѣ страни, то не е малко. Идете да видите една постройка на ул. „Ангелъ Кънчевъ“, съ еркеръ широкъ 1 м. — представлява едно изтърбушено здание.

В. Коевски (нац. л. П): Ако улицата е 14 м. и допустнемъ отъ дветѣ страни да има еркери по 80 см., това прави 1.60 м., значи, улицата остава 12.40 м. Пакъ е широка улицата. Ето защо азъ искамъ да се намали цифрата отъ 16 на 14 м. Бихъ молилъ г. министра да се съгласи, защото това ще бѣде едно подобрене на стила. Тия мотиви — еркеритѣ — ние намираме въ старитѣ български кѣщи съ чардаци и балкони.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Да изпратимъ този членъ въ комисията.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Г. Коевски! Значи, Вие искате при улица 14 м. еркерътъ да бѣде 80 см.

Министъръ В. Димовъ: Може да приемемъ 80 см. при 15 м. улица, а не 14 м.

В. Коевски (нац. л. П): Добре, прието.

Председателстващ С. Даскаловъ: Който приема чл. 25 със поправката на г. министъра, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 26. Новостроящите се сгради във всички строителни части и зони трябва да имат фасади, които да отговарят на строителната хармония, и във художествено и архитектурно отношение да имат предвид фасадните постижения на съществуващите сгради във респективната улица.

Детайлитъ на фасадата за новостроящи се сгради по площадитъ: Народно събрание, Ал. Невски, Александъръ I, Св. Неделя, Възраждане, Македония и Василъ Левски, както и по улицитъ: Царь-Освободителъ, Николай Николаевичъ, Мария Луиза, Дондуковъ, Кн. Клементина и Македония ще се предлагатъ отъ архитектурната комисия при Столичната община и съ мнение се изпращатъ за утвърждение отъ Министерството на общественитъ сгради, пътищата и благоустройството.

За всяко неразрешено отклонение отъ утвърденитъ фасади министерството и Столичната община нареждатъ немедлено спиране на строежа.

Въ втората алинея началнитъ думи „Детайлитъ на“ се заличаватъ. Алинеята започва съ: „Фасадитъ за“ . . .

Последната алинея се заличава, като вмѣсто нея се поставя нова съ следния текстъ: (Чете)

„Общината е длъжна да изработи въ тримесеченъ срокъ отъ влизането на тоя законъ въ сила проекти за общи очертания на корнизитъ, силуетитъ и маситъ на постройкитъ, които влизатъ въ сила съ одобрението имъ отъ Министерството на общественитъ сгради, пътищата и благоустройството“.

Председателстващ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василъ Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Тукъ, г. г. народни представители, искамъ да направя една бележка относно корнизитъ. Вие сте наблюдавали, че корнизитъ на много сгради не съответствуватъ. Ако не поправимъ това, ще имаме здания съ по-високи и по-ниски корнизи, които нѣма да съответствуватъ на зданията.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Има го въ поправката.

В. Коевски (нац. л. П): Азъ бихъ молилъ още единъ път и г. докладчика, и г. председателя да бждатъ побавни, защото нищо не можемъ да разберемъ.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Г. Коевски! Ще Ви прочета пакъ допълнението къмъ чл. 26: (Чете)

„Общината е длъжна да изработи въ тримесеченъ срокъ отъ влизането на тоя законъ въ сила проекти за общи очертания на корнизитъ, силуетитъ и маситъ на постройкитъ, които влизатъ въ сила съ одобрението имъ отъ Министерството на общественитъ сгради, пътищата и благоустройството“.

Председателстващ С. Даскаловъ: Който приема чл. 26 съ поправката, която прочете г. докладчикътъ, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„в) Строителни линии къмъ съседитъ

Чл. 27. Въ централна и първа строителни зони граничитъ парцелни линии съ задължителни строителни линии за уличнитъ (лицевитъ) постройки. Строенето въ тѣхъ е задължително сключено (долепено) за уличнитъ постройки, безъ огледъ на това на какво разстояние отъ границата се намира съществуващата съседска постройка.

„Когато съществуваща съседска постройка отстои отъ границата на парцела, който се застроява, на разстояние по-големо отъ 3 м., или пъкъ съседниятъ парцелъ е незастроенъ, калканниятъ зидъ на постройката, който ще се строи, може да отива по границата на дълбочина най-много 15 м., мѣрено отъ уличната линия, като общата дълбочина на лицевата постройка може да отива до 20 м., мѣрено пакъ отъ улицата. Тая вътрешна частъ отъ сградата, следъ 15-тъ метра, не може да допира до границитъ на съседитъ, а следва да отстои отъ тия граници на разстояние най-малко 4 метра. Разстоянието отъ най-из-

пъкналата частъ на сградата къмъ двора до границата въ дѣното на парцела не може въ никой случай да бжде по-малко отъ 5 м.

„Вътрешната частъ на постройката може да продължи и до 20-тъ метра по границата, по едната или дветъ съседни граници, при положение, че покрива съществуващъ калканъ или калкани на солидни постройки, които не съ по-ниски отъ партеръ и единъ етажъ. Същото положение се допуска, когато има взаимно съгласие на двамата съседи да строятъ долепено. Въ такъвъ случай тая вътрешна частъ на сградата (при строежъ само по едната гранична линия) трябва да отстои отъ другата граница, противоположно на калкана, на разстояние най-малко 6 м., а при строежъ по дветъ съседски граници, едното крило трябва да отстои отъ другото най-малко на 8 м.

„Забележка. Въ кварталитъ, гдето се строи сключено, не може да се нарушава вътрешната строителна линия, която отстои на 20 м. отъ уличната такава и върви успоредно съ нея. Издаванетоъ задъ тая линия къмъ двора може да се допусне само съгласно чл. 25 на настоящия законъ“.

Председателстващ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василъ Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Г-да! Искамъ и тукъ да поясня една работа. Обикновено регулационнитъ проекти съ така направени, че едната парцела, съседна на жгловата, има дълбочина колкото жгловата парцела, а другата парцела има дълбочина на дветъ парцели. По този начинъ се получава една парцела отъ 30 м. дълбочина. Тая работа е много ясна, обаче безъ чертежъ не мога да Ви я обясня. Ето защо азъ смѣтамъ, че трябва да намалимъ разстоянието на вътрешната частъ на сградата до границата на съседа отъ 4 м. на 3 м., за да може да има възможностъ да се застрои жгловата парцела. Това може да се види ясно на чертежъ.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Г. Коевски! Този случай може да бжде като изключение, не е правило. Азъ Ви бихъ молилъ да не настоявате на тази работа.

В. Коевски (нац. л. П): Не е изключение. Който е правилъ регулационни планове, знае, че до жгловата парцела винаги има една дълбока и една тѣсна парцела.

Министъръ В. Димовъ: Въ чл. 36 има специално постановление за жгловитъ парцели.

Председателстващ С. Даскаловъ: Който приема чл. 27 тѣй, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 28. Когато съществуваща съседска постройка отстои отъ границата на разстояние 3 метра и по-малко отъ 3 метра и е масивна и не по-ниска отъ партеръ и единъ етажъ, или когато нѣма етажно разпределение, но има височина 10 м. и повече, калканниятъ зидъ на постройката, който ще се строи, не може да отива повече по границата отъ 9 метра, като останалата частъ отъ сградата до 15 метра се разполага на разстояние най-малко 3 метра отъ нея. Следъ това, ако има вътрешна частъ на постройката до 20-тъ метра, тя се разполага отъ границата, съгласно чл. 27 на тоя законъ. Въ бждеще, когато заварената съществуваща съседска сграда бжде преустроена, надстроена или новопостроена, трябва да се долепи до границата, като въ никой случай не може да продължи съ калканния си зидъ на дълбочина, по-големъ отъ тая на новопостроената вече сграда, т. е. оная, която не е могла да използва дълбочина на застрояването по граничната линия, съгласно чл. 27, ал. II.“

Председателстващ С. Даскаловъ: Който приема чл. 28 тѣй, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 29. Въ централна и първа строителни зони се разрешаватъ и вътрешни постройки, които, обаче, въ никой случай не могатъ да се долепятъ до границитъ, освенъ когато на границата съществува съседска масивна постройка, не по-ниска отъ партеръ и единъ етажъ. Въ такъвъ случай вътрешната постройка се разрешава да се постави на границата до съществуващия калканъ и само толкова, доколкото той продължава по границата и следъ

неговото закриване, трѣбва да отстъпи отъ границата навътре въ двора на разстояние най-малко 5 м. отъ границата.

„Въ всички случаи вътрешните постройки трѣбва да отстоятъ съ предния си зидъ отъ уличната линия на разстояние най-малко 30 метра, а отъ границата на съседитѣ да отстоятъ на разстояние най-малко 5 м. Височината на тия вътрешни постройки трѣбва всѣкога да бѣде по-ниска съ единъ етажъ отъ допустимата височина за уличните такива.

„Когато въ единъ парцелъ има вътрешна постройка, трѣбва да се оставя единъ проходъ въ външната такава, чиято ширина да не е по-малка отъ 2.50 м.

„Допускатъ се второстепенни сгради, като бараки, павилиони, гаражи и др. такива, чиято височина не може да надминава 3 м. Тия сгради трѣбва да отстоятъ отъ границата на разстояние най-малко 1½ метра. Тѣ могатъ да се долепятъ само до съществуващи калкани по границата или да се изградятъ на нея, при взаимно съгласие на двамата съседи, съ условие, че винаги калканитѣ ще покриватъ и нѣма да останатъ открити. Същитѣ сгради трѣбва да отстоятъ отъ преднитѣ такива на разстояние най-малко 5 м., ако иматъ прозорци или, ако нѣматъ такива — на 3 м.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василъ Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Г. г. народни представители! Намирамъ, че разстоянието 30 м. въ алинея втора на чл. 29 е твърде голѣмо. По този начинъ азъ смѣтамъ, че вътрешните постройки ние почти ги изключваме. Ако сте имали тази мисль — добре, но азъ смѣтамъ, че това е много крайно.

А. Капитановъ (з): (Къмъ председателствуващия) Следъ всѣки членъ викайте: „Има думата г. Коевски!“

В. Коевски (нац. л. П): Какво искате да кажете?

Т. Бошнаковъ (з): Иска да каже председателътъ да Ви дава думата по всѣки членъ.

В. Коевски (нац. л. П): Недостойни закачки! Азъ искамъ думата като народенъ представителъ.

А. Капитановъ (з): Защо не отидохте въ комисията, за да я освѣтите?

В. Коевски (нац. л. П): Защото не ме поканиха. Ако бѣха ме поканили, щѣхъ да отида. Азъ не знаехъ кога е заседавала комисията. Чакъ на другия денъ се научихъ.

Министъръ В. Димовъ: Специална покана не бѣше необходима.

В. Коевски (нац. л. П): Азъ случайно съмъ пропусналъ.

Повечето парцели иматъ дълбочина 30 м. Парцели съ по-голѣма дълбочина има много рѣдко. Парцели съ 40 м. дълбочина не съществуватъ или ако има такива, това сж съвършено рѣдки изключения. Както вие сега туряте фасадата на задната постройка да отстои на 30 м. отъ уличната линия, вие изключвате вътрешните постройки въ града.

Министъръ В. Димовъ: Какво искате, г. Коевски?

В. Коевски (нац. л. П): Азъ искамъ да се намали това разстояние да бѣде 20 м. или въ краенъ случай 25 м., за да може да се даде възможность да се строятъ и вътрешни постройки. Това е единъ стопански въпросъ. Не може да имате една голѣма парцела и да я правите на градина, защото струва твърде скъпо. Освенъ това има и другъ единъ въпросъ: ние не можемъ да разпростремъ гр. София на голѣма площъ. Гр. София и безъ това има голѣма улична мрежа и общината не е въ състояние да я поддържа. Въ голѣмитѣ градове се мѣчатъ да отиватъ не хоризонтално, а вертикално, на височина и затова тамъ виждаме високи здания съ много етажи и пълно изолуване на мѣстата въ града. По тия съображения азъ смѣтамъ, че това разстояние отъ 30 м. е твърде голѣмо, защото по такъвъ начинъ ние ще унищожимъ вътрешното застрояване. Азъ правя предложение това разстояние, ако не може да бѣде 20 м., то поне да бѣде 25 м.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата г. министърътъ на общественитѣ сгради, пжтищата и благоустройството.

Министъръ В. Димовъ: Азъ съжалявамъ, че чл. 29 не е разбранъ както трѣбва. Това, което иска г. Коевски, законътъ го предвижда. Чл. 27 на закона постановява: предната постройка не може да има дълбочина по-голѣма отъ 20 м. Следователно, законътъ предвижда, че предната постройка може да има до 20 м. дълбочина. Ако евентуално има вътрешна постройка задъ предната постройка, предвижда се да отстои на 30 м. отъ улицата, та между дветѣ постройки да има 10 м. разстояние. Съгласете се, г. Коевски, че не може да постройте две къщи на разстояние една отъ друга 2 м. Това е постановлението на закона. Даже вчера Вашиятъ колега г. Поповъ искаше разстоянието между дветѣ постройки да бѣде 15 м. Азъ казахъ, че не желая да унищожа вътрешнитѣ къщи и затова се предвиждатъ 10 м. По-малко отъ 10 м. не могатъ да се предвидятъ, защото нѣма да има благоустройство и хигиена. Следователно, предвиждатъ се 30 м. разстояние, за да може между предната постройка и евентуалната вътрешна постройка, която ще се построи, да има 10 м. Следователно, това, което вие искате, да се даде възможность да се строятъ и вътрешни постройки, законътъ го дава, само че законътъ казва: между външната и вътрешната постройка трѣбва да има разстояние най-малко 10 м.

В. Коевски (нац. л. П): Тукъ се казва, че въ всички случаи вътрешната постройка трѣбва да отстои съ предния си зидъ отъ уличната линия на разстояние най-малко 30 м.

Министъръ В. Димовъ: Лицето на вътрешната постройка трѣбва да бѣде на разстояние най-малко 30 м. отъ уличната линия, а пъкъ на външната постройка задната частъ ще бѣде на разстояние отъ уличната линия 20 м. Значи, разстоянието между 30 и 20 м. ще остане 10 м. между дветѣ постройки.

В. Коевски (нац. л. П): Но ако на улицата се направи постройка съ дълбочина 10 или 15 м.?

Министъръ В. Димовъ: Какъ ще я направите?

В. Коевски (нац. л. П): Може да я направя. Това е въпросъ на планъ.

Министъръ В. Димовъ: Тоя законъ цели да има по-малко вътрешни постройки. Щомъ законътъ постановява външнитѣ постройки да иматъ дълбочина 20 м., ще направимъ една голѣма външна постройка, за да не разсипешъ вътрешния дворъ. Азъ мога да кажа, че въ Германия сж забранени съ законъ вътрешнитѣ постройки.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Ще гласуваме.

Х. Фархи (д. сг): Искамъ думата за едно освѣтление.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Койго приема чл. 29 тѣй, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигне рѣжка. Мнозинство, Събранието приема.

Х. Фархи (д. сг. Ц): Искамъ да дамъ едно освѣтление по този въпросъ и смѣтамъ, че е отъ значение да ме изслушате, г. министре. Разбира ли се тази дълбочина отъ 20 м. за партера или само за етажитѣ? Ако се разбира общо, никога нѣма да имаме салони по-дълги отъ 20 м., а това ще бѣде дефектъ, защото тогава не ще имаме салони, каквито сж необходими за обществени нужди.

Министъръ В. Димовъ: Вие знаете, че въ централната зона се застроява цѣлиятъ партеръ.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

Чл. 29. Въ втората строителна зона граничитѣ линии къмъ съседитѣ не сж задължителни строителни линии, ако ширината на парцела по уличната линия е 20 м. или повече. Въ такъвъ случай може да се строи открито къмъ съседнитѣ граници, като се остави до тѣхъ разстояние най-малко 4 м.

Въ парцели, чиято ширина е подъ 20 м., строежитѣ се разполагатъ долепено. При тоя строежъ важатъ разпорежданията за сключеното застрояване въ първа строителна зона, като краищата на сградитѣ къмъ парцелитѣ сж откритъ строежъ (20 м. или повече лице на парцела) или къмъ другата група отъ сгради трѣбва да отстоятъ отъ границата на разстояние най-малко 3 м. и въ дълбочина до 20 м. съ същото отстояние къмъ границата.

Когато има единъ малкъ парцелъ, чието лице е подъ 20 м., и сжщиятъ се намира между такива, които не сж застроени и чиято лицева ширина на уличната линия е 20 м.

или повече, собственикът на този малък парцел има право да разположи сградата си на една от граничните линии; въ този случай собственикът на другия парцел, до който ще се допре постройката, при строеж, е длъжен да се додели до постройката на малкия парцел.

Ако съседните парцели са застроени вече с двуетажни масивни сгради, с свободни краища, като са имали право за такова застрояване съгласно настоящия закон, а парцелът, подлежащ на застрояване, лежи между тях и има лице 16 метра и повече, то въ такъв случай и той следва да се застрои открито, като остави, обаче, до границите на съседите разстояние най-малко по 3 м. Ако неговото лице е по-малко от 16 м., той следва да се застрои с калканъ на една от двете съседни граници. Въ такъв случай съществуващата сграда въ съседния парцел при бъдещ строеж се долея задължително до така построен калканен зидъ.

Председателстващ С. Даскаловъ: Които приемат чл. 30, както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

Чл. 31. Въ втора строителна зона собственици на мѣста съ ширина на парцелъ по уличната линия по-малка отъ 20 м., освенъ въ случаитъ, изброени въ чл. 30, трѣбва да се групиратъ за строежъ по два или три парцела, или повече, за да добиятъ право на свободно застрояване къмъ едната страна, съгласно разпореджията на чл. 30 отъ този законъ. При това застрояване дветъ или повече сгради са долепени една до друга и свършватъ съ свободни краища къмъ другитъ парцели, отстоящи най-малко 3 м. отъ границите имъ.

Когато съседните парцели са застроени вече на граничната линия, трѣбва да се застроява и по дветъ гранични линии. Ако е застроена само едната граница, то се застроява задължително по нея.

Забележка. За съществуващи масивни сгради въ всички строителни зони, предназначени изключително за жилища, които иматъ най-малко партеръ и етажъ и са разположени до 2½ м. отъ съседния парцелъ съ фасада къмъ съседа по протежение на 10 и повече метра и ако съседитъ не се споразумѣятъ на калканно застрояване новостроящата се сграда остава задължително на 1½ м. отъ граничната линия.

Въ забележката вмѣсто „до 2½ м.“ става „на 1½ м. до 2 м.“

Председателстващ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Теодоси Кънчевъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Г. г. народни представители! Искамъ да направя една забележка въ връзка съ съдържанието на забележката къмъ чл. 31. Въ тази забележка се визиратъ жилищни сгради, които иматъ дълбочина повече отъ 10 м., оставили са си фасада къмъ съседното мѣсто и са на разстояние до 2½ м. отъ него, като са разчитали, че съ туй разстояние ще иматъ свѣтлина и въздухъ. Туй разстояние до 2½ м. трѣбва да остане, но азъ считамъ, че на съседа, който ще строи въ бъдеще, трѣбва да се наложи да строи на разстояние не 1½ м., както се предвижда въ забележката, но поне 2½ или 2 м., за да може между дветъ сгради да има по-голямо разстояние, което да имъ гарантира свѣтлина и въздухъ. Тѣй, както е предвидено сега, получава се разстояние отъ едната страна 2½ м., отъ другата страна 1½ м., или общо 4 м., а то е недостатъчно.

Бихъ молилъ г. министра да се съгласи, щото този, който ще строи при съществуваща съседна сграда, отстояща отъ границата на неговото мѣсто 2½ м., да е задълженъ да остави поне 2 м. Въ такъв случай ще има разстояние 4½ м., което е достатъчно, за да гарантира свѣтлина и въздухъ.

Председателстващ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Симеонъ Патеувъ.

С. Патеувъ (з): Г. г. народни представители! Виждамъ разлика между това, което предлага г. докладчикътъ, и онова, което е прието въ комисията. Комисията прие разстояние до 2½ м. отъ съседния парцелъ, а г. докладчикътъ прочете, че това разстояние може да бѣде отъ 1½ до 2 м. Не мисля, че разстоянието отъ 1½ м. трѣбва да бѣде увеличено, както каза г. Теодоси Кънчевъ, отъ съседа, който ще строи нова сграда. Ние трѣбва да запазимъ интереситъ, както каза г. министърътъ, на този, който е построи сграда — да не бѣде тя затулена отъ новата постройка. Разстоянието отъ 2½ м. е достатъчно, дори може

да се предвиди 3 м., но не зная, какъ е измѣнено „отъ 1½ до 2 м.“, когато въ комисията се прие 2½ м. Както каза г. министърътъ, тая забележка се слага специално, за да се гарантира слънцето на сградитъ, които са построени — да не бѣдатъ тѣ затулени отъ новитъ постройки. Съ разстояние само отъ 1½ до 2 м. не може да се гарантира слънце. Азъ мисля, че ако не може да се приеме разстояние 3 или 3½ м., поне да остане онова, което се прие въ комисията.

Председателстващ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Петко Стояновъ.

П. Стояновъ (д): Г. г. народни представители! Постановленията на чл. 31 и специално на забележката къмъ него са отъ най-важнитъ въ този законъ. Отнасятъ се до всички масивни постройки, предназначени за живѣне, съ фасади къмъ съседитъ, на разстояние отъ съседните парцели, което сегашниятъ законъ за благоустройството определя, до 3 м. максимумъ. Както обяснихъ вчера, при общитъ дебати, както обяснихъ и днесъ на г. министра, разстоянието, което комисията е възприела, до 2½ м. — а не онова, което г. докладчикътъ докладва — измѣнява положението, което съществува по днешния законъ за благоустройството. А той предвижда, че съседните масивни къщи, построени за живѣне, съ фасади къмъ съседитъ, на разстояние до 3 м., не могатъ да бѣдатъ злоупоставени така, както се предвижда въ предшестващите членове отъ 27 до 30 включително, защото всѣко строене на калканъ означава съинване на тия сгради. Комисията прие разстоянието до 2½ м., обаче азъ предлагамъ и се надѣвамъ, че г. министърътъ ще се съгласи да остане същото положение, което е важело досега, а то е, че щомъ разстоянието отъ дадена постройка до границата на съседната парцела е до 3 м., съседътъ да строи на 1½ м. отъ границата. Всѣко измѣнение на постановлението на досегашния законъ означава унищожение на елементарнитъ хигиенни условия, които законътъ досега е предвиждалъ. Нѣма да говоря за милионитъ, които по този начинъ пропадатъ.

Моето предложение трѣбва да се приеме, още повече че се отнася, както г. министърътъ много правилно каза при единъ апострофъ вчера, когато азъ говорѣхъ, до къщи, предназначени изключително за живѣне.

Правя формално предложение, въ забележката къмъ чл. 31, която гласи: (Чете) „За съществуващи масивни сгради въ всички строителни зони, предназначени изключително за жилища, които иматъ най-малко партеръ и етажъ и са разположени до 2½ м. отъ съседния парцелъ“ и т. н., вмѣсто „до 2½ м.“, да се предвиди „до 3 м. отъ съседния парцелъ“, тѣй както постановява досегашниятъ законъ за благоустройството.

Държа на това, още повече затуй, че съ едно окръжно отъ 1927 г., издадено отъ Министерството на благоустройството, съ 6 различни чертежи, точно е определено строенето на нови постройки при съществуването на стари и оттогава досега строежитъ са ръководени изключително по това окръжно на Министерството на благоустройството. Нѣма освенъ да бѣдатъ запазени тия елементарни хигиенни условия, които са били предписани отъ Министерството на благоустройството.

Моля повторно г. министра да се съгласи съ това измѣнение, което предлагамъ: вмѣсто „до 2½ м.“, да се предвиди „до 3 м.“.

Председателстващ С. Даскаловъ: Направете предложението си писмено.

Има думата народниятъ представителъ г. Никола Найденовъ.

Н. Найденовъ (д. сг. Ц): Г. г. народни представители! Забележката къмъ чл. 31 засѣга много интереси. Трѣбва да имаме предъ видъ завареното положение на сградитъ, които вече са построени. Всички нови правила за строежъ, безспорно, са приемливи по съображенията, които г. министърътъ на благоустройството изказа. Но това се отнася за въ бъдеще. Когато, обаче, съ този законъ заварватъ маса сгради въ София при едно по-друго положение, тамъ трѣбва повече внимание, за да не се накърнятъ частни интереси и да не се възбуди негодуване отъ приложението на закона. Тѣй, както е редактирана забележката, азъ мисля, че може да се приеме. Защото, ако има парцели на двама съседни единиятъ отъ тяхъ е застроилъ най-малко на 2-50 м. фасада отъ съседната, не можете да позволите на другия съседъ да строи на калканъ, защото то значи да унищожите една съществуваща постройка, която може да струва много и която е нова. Затова разумно и добро е постановлението на забележката къмъ

чл. 31, приета от комисията, другият съсед да бъде принуден да отстъпи на 1-50 м. Не можем да искаме, както предлага г. Теодоси Кънчев, да отстъпи повече, защото, благодарение на съществуващия закон, има парцели с 8 м., с 10 м. лице и, ако вие принудите собственика на такъв парцел, който е незастроен, да отстъпи от двете страни повече, то значи да експроприирате, да унищожите парцела му. По-добре разпределете този парцел между съседите. Както браните интереса на съседа, който е застроил, така трябва да браните интереса и на онзи, който има незастроен парцел.

Но има и друго възможно положение: върху единъ, парцел, който е с малко лице, може да има малка постройка, която от благоустройствено гледище е желателно да се събори и на мястото ѝ да се застрои нова постройка; въ такъв случай вие отнемате тая възможност, защото, ако парцелът е с 8 или 10 м. лице и от двете страни вземете по 2 м., ще останат само 6 м., което не е желателно от благоустройствено гледище.

Ето защо азъ мисля, че може да се приеме тая забележка, особено до размъритъ, които трябва да спазват този, който строи наново — метър и половина от съществуващата граница.

Председателствувашъ С. Даскаловъ: Има думата г. министърът на благоустройството.

Министъръ В. Димовъ: Г. г. народни представители! Казахъ ви въ речта си по законопроекта, че това е единъ отъ най-важните въпроси, отъ правилното разрешение на който ще зависи, ако щете, и съдбата на закона, защото по принципъ ние предвиждаме калканното застрояване. Отъ този принципъ ние не бива да отстъпимъ. Ако отстъпимъ отъ него, то значи да не постигнемъ абсолютно нищо въ утрешния денъ. Обаче, като приемемъ принципа, азъ съмъ съгласенъ съ възраженията, които се правятъ, че не можемъ да не покровителствуваме съществуващото положение — и затова именно е предвидена забележката — на масивни сгради, партеръ и етажъ най-малко, предназначени само за живѣне. Обаче не бива да покровителствуваме, напр., нѣкоя малка паянтова сградичка, която непосредствено ще бъде съборена въ утрешния денъ, и заради тая малка паянтова сградичка отъ единъ етажъ, да кажемъ, която утре ще бъде съборена, да принудимъ съседа, стопанинъ на една нова голѣма постройка, да построи последната на 1.50 м. навътре и утре, когато паянтовата сградичка бъде съборена и нейниятъ стопанинъ построи нова сграда също на 1.50 м. навътре отъ общата граница, да се образува единъ безобразенъ коридоръ. Заради това се приема да се покровителствуватъ само партерни масивни етажи за живѣне.

Сега доколку да се приеме — до метъръ, до два, или до три, азъ моля точната цифра да остане да обсъдимъ въ комисията.

В. Коевски (нац. л. П): Добре.

Министъръ В. Димовъ: А колкото съ онова, което искаше г. Кънчевъ, не мога да се съглася, защото тогава, когато толерираме една съществуваща сграда и я пазимъ, не мога да задължа този, който ще строи за смѣтка на толериралия, да отстъпи повече, отколкото сегашниятъ законъ му иска.

Затова моля да се гласува забележката както е, като за цифрата — 2.5 м. или 3 м. — ще се споразумѣемъ въ комисията.

Председателствувашъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 31, както се докладва отъ г. докладчика, при поясненията, които даде г. министърътъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 32. Когато ширината на парцела е по-малка отъ 20 м., задължителната строителна линия, за II строителна зона, е на 3 м. отъ улицната такава, когато улицитъ сж по-тѣсни отъ 12 м. Преднитъ зидове на постройкитъ сж задължително подравнени безъ крила, пристройки и пр. къмъ двора и свободнитъ краища, освенъ споменатитъ въ гл. 25 издадености, и се разполагатъ къмъ улицата на една линия. Калканниятъ зидъ на всѣка отдѣлна постройка може да отива въ тоя случай по границата на дълбочина най-вече до 14 метра и трябва да покрива задължително съседния калканъ. Тия сгради свършватъ къмъ парцелитъ за свободно застрояване или друга група отъ такива сгради — свободно; въ жгловитъ парцели тѣ могатъ да зазвиватъ, щомъ като дветъ дължини на жгловия парцелъ позволяватъ това, въ противенъ случай тѣ свършватъ свободно въ тѣхъ. Отстоянието на свободнитъ краища на редовнитъ сгради отъ границата на съседнитъ парцели е най-малко 3 метра.“

Въ този членъ комисията направи следнитъ измѣнения: въ редъ четвърти замѣни думитъ: „по-тѣсни отъ 12 м.“ съ думитъ: „12 м. и по-тѣсни отъ 12 м. (чл. 21)“, а въ предпоследния редъ думата „редовнитъ“ замѣни съ думата „тия“. На редъ шести думитъ: „къмъ двора и свободнитъ краища“ се заличаватъ.

Председателствувашъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 32, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 33. Въ III-а строителна зона не се разрешава застрояване на улицната строителна линия, а задължителната строителна такава се намира най-малко на 5 м. отъ улицната такава за парцели 20 и по-широки отъ 20 метра. За парцели, чиято ширина е по-малка отъ 20 м., строителната линия е точно на 5 м. отъ улицната такава.

За парцели, чиято ширина е 20 и повече метра, застрояването е задължително свободно, а за всички останали, т. е. за парцели съ лице по-малко отъ 20 м. (малкитъ) важатъ всички правила, изброени въ чл. 30 и чл. 31, по отношение на втора зона.

Разрешава се съединяването по взаимно съгласие на два, три или повече парцели, съ огледъ общата сграда въ тѣхъ да се разположи свободно — сиречь по-дълбоко отъ опредѣлената строителна линия къмъ улицата; въ този случай свободнитъ краища на сградата остоятъ къмъ съседнитъ граници на разстояние най-малко 4 м. Съединенитъ по такъв начинъ парцели, добили право на свободно застрояване, трябва да се застроятъ едновременно.“

Въ този членъ комисията направи следното измѣнение: въ последната алинея, следъ думата „съединяването“, прибави думитъ: „безъ да е задължително унищожаването на границитъ между тѣхъ“.

Председателствувашъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 33, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 34. Въ втора и трета строителни зони не се допускатъ никакви вътрешни постройки, освенъ второстепеннитъ, за които важатъ разпорѣжденията на чл. 29.“

Председателствувашъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 34, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 35. Жгловитъ парцели, които по дветъ си улични лица (строителни линии къмъ улицитъ) не сж подъ единъ и същъ режимъ, т. е. спадатъ въ различни зони, се застрояватъ за всѣка улица поотдѣлно, споредъ разпорѣбитъ за тѣхъ — открито или склучено, споредъ зоната, къмъ която сж причислени улицитъ, и споредъ ширината на парцела.“

Председателствувашъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 35, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 36. Жгловитъ парцели, при които трябва да се отстъпи навътре отъ улицната линия и по дветъ улици на парцела, съгласно разпорѣбитъ за зоната, въ която се намиратъ тѣ, но които иматъ лице по едната улица по-малко отъ 20 м., могатъ да се застрояватъ на по-дългата улична линия: при равни лица — къмъ по-широката улица.

Забележка. Въ външната строителна частъ сградитъ се разполагатъ къмъ съседнитъ граници на разстояние най-малко 4 м.“

Председателствувашъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 36, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„г) Незастроенъ дворъ

Чл. 37. Задължително е да се оставя най-малко празенъ, незастроенъ дворъ, както следва:

1) за парцелитъ въ централното ядро 35% празенъ незастроенъ дворъ. Въ тая зона може да се застрои въ партера цѣлитъ дворъ на височина най-вече 7 метра, мѣрено отъ тротоарната повърхност. Това се допуска само когато партерътъ и мецаницътъ на сградата не служатъ за жилищни нужди;

2) за парцелитъ въ първа строителна зона — 40% празенъ незастроенъ дворъ;

3) за парцелитѣ въ втора строителна зона — 45% празенъ незастроенъ дворѣ;

4) за парцелитѣ отъ трета строителна зона — 50% празенъ незастроенъ дворѣ;

5) за парцелитѣ въ строителнитѣ мѣстности на външната строителна частъ (предградия и курорти) — 65% празенъ незастроенъ дворѣ;

6) за жгловитѣ парцели въ всички строителни зони: а) за парцели съ квадратура до 250 кв. м. включително — 25% незастроенъ дворѣ и б) за парцели по-големи отъ 250 кв. м. за първитѣ 250 кв. м. — 25%, а за останалата частъ отъ общата квадратура на парцелата още толкова, колкото се иска за другитѣ парцели въ зоната, гдето се намира този жгловъ парцелъ;

7) индустриалнитѣ сгради ще се строятъ преимуществено въ индустриалнитѣ зони. Когато тѣ се намиратъ въ останалитѣ зони, височинитѣ на сградитѣ въ тѣхъ по уличната линия се подчиняватъ на допустимитѣ размѣри и норми за зоната, въ която тѣ се намиратъ. Общиятъ обемъ на сградата не може да надминава по 6 куб. м. смѣтано за всѣки кв. м. на цѣлия парцелъ. При това се спазватъ всички останали норми за сградитѣ споредъ зоната, гдето се намиратъ тѣ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василь Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Г. г. народни представители! Азъ и по-рано казахъ, че настоящиятъ законопроектъ трѣбва да бѣде съобразенъ съ известни стопански изисквания. Мѣстата въ София се продаватъ по една твърде висока цена и, следователно, ние ще трѣбва да допустимъ тѣхното използване. Ето защо намирамъ, че размѣритѣ, въ които трѣбва да се остави незастроенъ дворѣ, посочени въ законопроекта, сѫ голѣми и трѣбва да бѣдатъ намалени.

За да не се спори сега, азъ бихъ молилъ г. министра да се съгласи, този членъ да го приемемъ така, както е редактиранъ и да отиде въ комисията, за да го разгледаме тамъ отново.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Определенитѣ въ законопроекта проценти сѫ по-малки отъ тѣзи, които общината иска да бѣдатъ приети.

В. Коевски (нац. л. П): Нѣма защо да гледаме какво иска общината.

Министъръ В. Димовъ: Азъ държа на тѣзи принципи и ще Ви обясня въ комисията.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 37, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 38. За празенъ незастроенъ дворѣ не се смѣта квадратурата на:

1) освѣтителнитѣ двореци, и 2) вентилационнитѣ шахти и подходитѣ.

За застроена плоскостъ се смѣта сѣщо $\frac{2}{3}$ отъ плоскостъта на балкони, еркери и подобни, които сѫ издани къмъ двора.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 38, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 39. Незастроениѣ двореци, следъ като сѫ спазени всички предписания на този законъ, трѣбва да се оставятъ по такъвъ начинъ, че всички вътрешни двореци да образуватъ правиленъ кварталенъ дворѣ, като най-малкиятъ цѣлостенъ празенъ дворѣ за единъ парцелъ да бѣде съ квадратура най-малко 40 кв. м., при минимумъ една отъ странитѣ 5 м.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 39, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 40. Парцелитѣ, по-малки отъ 200 кв. м., допустнати като чаршийски, съгласно чл. 8 отъ закона за благоустройството на населенитѣ мѣста и заварени отъ настоящия законъ, се застрояватъ: до 48 кв. м. напълно, до 100 кв. м. — 75%, до 200 кв. м. — 65% отъ квадратурата на парцела.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 40, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„д) Височина на сградитѣ

Чл. 41. Етажъ, по смисъла на настоящия законъ, е всѣкой такъвъ, чийто подъ е надъ нивото на тротоарната повърхностъ и при наклонена такава лежи въ най-високия пунктъ на улицата 30 см. подъ сѣщата тротоарна плоскостъ, като поне $\frac{2}{3}$ отъ лицето на сградата въ тоя случай лежи надъ тая тротоарна плоскостъ и има свѣтла допустима височина по смисъла на тоя законъ. Етажитѣ въ постройкитѣ се подраздѣлятъ на: партеръ и етажи. Партерътъ е етажътъ отъ постройката, чийто подъ се намира надъ нивото на тротоара и лежи върху избенитѣ помѣщения, или ако такива нѣма, върху основнитѣ зидове.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 41, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 42. Въ всички строителни зони ширината на улицата се мѣри между нейнитѣ регулационни линии.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 42, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 43. Подъ височина на сградата се разбира мѣрката отъ срдното тротоарно ниво на улицата до линиата, която се образува отъ пресичането на стената по лицето на сградата, съ плоскостъта на покрива. Когато надъ главния корнизъ има масивни надстройки (атика), височината ѝ се включва въ височината на сградата. По-кривчната плоскостъ трѣбва да започва отъ най-високата допустима точка за височината на сградата и да отива максимално по 45° наклонъ. Парцели, които се застрояватъ свободно, могатъ да иматъ и по-голямъ наклонъ на покрива.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 43, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 44. За постройкитѣ въ централната зона и улицитѣ, изхождащи и причислени къмъ нея, когато улицитѣ сѫ широки 16 и повече метра, се допуска най-голяма височина 20 метра, включваща въ себе си партеръ и 4 етажи.

За улици въ тая зона, широки 14 метра, се допуска височина на сградитѣ 16.50 м., включваща въ себе си партеръ и 3 етажа.

За улици въ сѣщата зона, чиято ширина е по-малка отъ 14 м., се допуска височина на сградитѣ 12.50 м., включваща въ себе си партеръ и 2 етажа.

За бележка: Като изключение, поради мѣстото, където се намиратъ, сградитѣ на площадъ „Александъръ I“ и булеварди, по-широки отъ 22 м. въ централната зона, могатъ да иматъ партеръ и 5 етажа.

Сградитѣ по бул. „Царъ Освободителъ“, отъ ул. „Св. Климентъ“ до бул. „Евлоги Георгиевъ“, не могатъ да бѣдатъ по-високи отъ партеръ и три етажа и се разполагатъ на 5 м. навътре отъ уличната линия.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василь Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Г. министърътъ каза, че въпросътъ, който се засѣга въ този членъ, ще се обсъди въ комисията, но, въпреки това, азъ искамъ да кажа пакъ тукъ думата си. Намирамъ, че е малкъ броятъ на етажитѣ, които се предвиждатъ въ тоя членъ. Все изхождаме отъ сѣщата мисълъ. Ние имаме една голѣма градска улична мрежа, която не можемъ да поддържаме. Навсѣкжде въ голѣмитѣ градове на Западъ хората строятъ вертикално, за да съкратятъ уличната мрежа, която струва твърде много пари. А това съкратяване на уличната мрежа не може да стане по другъ начинъ.

Р. Василевъ (д. сг): И американцитѣ почватъ да се отказватъ отъ небостъргачитѣ.

Министъръ В. Димовъ: Въ Парижъ събарятъ вече високитѣ етажи.

В. Коевски (нац. л. П): Все пакъ ние не можемъ да поддържаме тази улична мрежа. По-малкиятъ брой етажи, които предвиждате, ще увеличи уличната мрежа, тя ще стане по-голяма и тогава ще бѣдемъ принудени да строимъ вертикално. А въ последната алинея на този

членъ се говори за партеръ и два етажа. Азъ намирамъ, че това ще бждатъ селски къщи.

Министъръ В. Димовъ: Партеръ и 2 етажа значи въ сжщностъ триетажно здание. Това е вънъ отъ града. Че къде има въ Княжево повече отъ партеръ и 2 етажа?

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Ако се застрои сегашната плоскостъ въ София съ тѣзи норми, които сж предвидени въ закона, ще може да се включи едно население 10 пѣти повече отъ това, което имаме сега.

Министъръ В. Димовъ: Предвиждаме партеръ и 5 етажа. Това фактически сж 6 етажа. Че малко ли е това?

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 44, съ поясненията, които даде г. министърътъ на благоустройството, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 45. За постройки въ първа строителна зона се допуска височина на постройката, както следва: за улици широки отъ 20 и повече метра — партеръ и 4 етажа или максимумъ 20 метра. За улици, широки 14 и повече метра — 16.50 м., включваща въ себе си партеръ и три етажа. За всички останали улици въ тая зона се допуска височина най-вече 12.50 м., включваща въ себе си партеръ и два етажа“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 45, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 46. За постройки въ втора зона, за улици, широки 20 м. и повече — 16.50, включваща въ себе си партеръ и 3 етажа. За улици подъ 20 м. — партеръ и 2 етажа. Въ трета строителна зона се допуска максимална височина 12.50 м., включваща въ себе си партеръ и два етажа. Въ външната строителна частъ максималната височина на постройките е като тая въ III-а зона“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 46, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 47. Допустимата максимална височина на сградите, споредъ зоните, въ които се намиратъ тѣ, се отнася и за частите на сжщитѣ, които лежатъ къмъ съседитѣ двоица“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 47, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 48. Когато партерътъ на една сграда служи изключително за търговски цели и се използва за магазини, кафенета и тѣмъ подобни, допуска се вмѣстването на мецанинъ безъ да се надвишаватъ съ това определенитѣ норми за височинитѣ на сградитѣ въ метри, за зоната и ширината на улицата въ тѣхъ“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 48, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 49. Допускатъ се надстроявания надъ корнизата на постройките въ форма на кула или атика само като архитектуренъ елементъ съ широчина и височина до 1/4 стъ фасадната широчина, безъ каквото и да е вътрешно разпредѣление, като вътрешно по форма, видъ и характеръ този архитектуренъ елементъ не може да наподобява стаи или каквито и да било помѣщения и не може да се използва за живѣне, работа или складъ“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 49, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 50. Височината на жловитѣ постройки за широка улица може да продължава и по по-тѣсната такава на дължина най-вече 15 метра, като най-малко на 3 метра отъ границата на съседния парцелъ въ улицата, въ която е предписаната по-малка височина, постройката вземе ви-

сочината, предписана за тая по-тѣсна улица. Фасадното лице при този преходъ има завършена архитектурна форма“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 50, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 51. Височината на обществени, общински, училищни, читалищни и държавни сгради, когато се разполагатъ къмъ паркове, площади или образуватъ такива съ отдѣлявания отъ уличната линия, може да надминаватъ допустимата такава за зоната съ още една трета отъ нея. Отдѣлни части отъ тѣхъ могатъ да се развиватъ въ форми на кули и пр.“

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 51, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„ЧАСТЪ ТРЕТА.

Вжтрешно разпредѣление.

„Чл. 52. Всѣко жилище (апартаментъ) трѣбва да има най-малко: една стая, антре или вестибюль, клозетъ, кухня, избено или таванско помѣщение. Разстоянието отъ най-отдалечното жилище до стълбата не може да бжде повече отъ 15 метра“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 52, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 53. За постройки съ 8 и повече отдѣлни жилища (апартаменти) трѣбва да има жилище и за портiera. Ако това жилище не е въ партера, за неговата служба ще се предвиди една стая въ сжщия“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 53, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 54. Всѣка постройка задължително трѣбва да бжде изолирана отъ подпочвена и други води; сжщото се отнася и за помѣщенията, въ които работятъ хора“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 54, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 55. Най-малките размѣри на помѣщенията сж:
1) антре — 4 кв. м. при най-малка ширина 1.50 м.;
2) кухня — 9 кв. м.;
3) клозетъ — 1.30 кв. м.;
4) коридоръ стопански и между стаи съ ширина най-малко 1.10 метра“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 55, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 56. Квадратурата на прозорцитѣ, мѣрено между каситѣ, трѣбва да е въ съотношение съ свѣтлата подова плоскостъ на помѣщенията най-малко както следва: въ помѣщение за живѣне и кухня 1:6; въ клозети и баня, или само клозетъ, или само баня — 1:7.

Всички помѣщения, освенъ вътрешнитѣ коридори, антрета и вестибюли, трѣбва да иматъ право и непосредствено външно освѣтление и въздушно провѣтриване къмъ улица или къмъ дворъ.

Забранено е разполагането на помѣщенията, за които е предписано непосредствено външно освѣтление и провѣтриване, да става къмъ вентилационни шахти или къмъ освѣтлителни дворове.

Всѣко жилище трѣбва да има най-малко едно отъ жилищнитѣ си помѣщения къмъ слънчева страна. Не се допускатъ жилища, на които всичкитѣ жилищни помѣщения сж обърнати къмъ северъ.

Забележка. Кухнята е жилищно помѣщение.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 56, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Височина на етажъ

Чл. 57. Най-малката свѣтла височина на помѣщенията за вътрешната-строителна частъ е: а) за живѣне — 2.90 м., въ партера — 3 м.; б) за складъ 2.20 м.; в) за магазинъ — 3.30 м.; г) за работилници — 3.50 м.; д) за кафенета и др. помѣщения, където се събиратъ и задържатъ хора — 4 м.; е) за мецанинъ — 2.50 м.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 57, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Гаражи подъ жилища

Чл. 58. Разрешава се направа на гаражи подъ жилища и то само въ избенитъ помѣщения на сградата и партера, при условие, че таванътъ на гаража, освенъ конструктивната желѣзобетонна плоча, служаща за подъ на партера, да има изолационна плоча, отстояща отъ последната най-малко 10 см., за да се образува празно пространство. Стенитъ да сѫ огнеупорни, дебелъ най-малко 30 см. и добре измазани. Въ тия гаражи се забранява складирането на бензинъ и други запалителни масла.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 58, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Сутеренни жилища, кумини и пр.

Чл. 59. Сутереннитъ помѣщения могатъ да служатъ за жилища само тогава, когато подътъ имъ не е по-ниско отъ 1/2 метъръ подъ тротоарната плоскостъ. Подовѣтъ на тия жилища трѣбва да сѫ постлани съ ериндосани дъски, като предварително се добре изолиратъ противъ влага.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 59, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 60. Задължително е да се предвиди и построи отдѣленъ клозетъ за всѣка работилница, магазинъ, занаятчийница, кафене и локалъ. Допуска се инсталирането на общъ клозетъ за нѣколко магазини, работилници и други, когато тѣ лежатъ въ единъ и същъ етажъ на постройката, въ който случай клозетътъ сѫ раздѣля на две отдѣления — за жени и мъже.

Всички клозети трѣбва да сѫ свързани съ градската канализация, където има такава. Където нѣма такава, да сѫ свързани съ специална добре покрита шахта, която да бѣде достъпна за чистене. Същата трѣбва да не издава брызми и да не пропуска водитъ си въ съседнитъ сгради, кладенци и др. Шахтитъ да бѣдатъ отъ улицната и граничната линии на разстояние най-малко 3 м.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 60, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 61. Въ постройки, въ които нѣма и не се проектира централно отопление, всѣко жилищно помѣщение, кухня, баня и перална трѣбва да иматъ свой куминъ, който, ако не лежи надъ дюкянски помѣщения, трѣбва да започва отъ избата и да завършва надъ билото на покрива, на височина най-малко половинъ метъръ. Допуска се общъ куминъ за две помѣщения, лежащи непосредствено едно до друго въ единъ етажъ.

Куминовиятъ отворъ да бѣде най-малко широкъ въ диаметръ 15 см., добре и гладко измазанъ, за да нѣма съобщения съ съседния такъвъ. Въ избата и тавана да се затваря съ двойни желѣзни вратички, а надъ покрива да е отъ тухли, добре измазани или плътно фугирани.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 61, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Вентилационни шахти

Чл. 62. Допуска се вентилирането и освѣтляването на бани и клозети къмъ вентилационни шахти, чиито най-малки размѣри да сѫ три квадратни метра при най-малката страна съ дължина 1.50 м. Ако вентилационната шахта служи за вентилиране и освѣтление само на бани, въ такъвъ случай шахтата следва да има най-малко 1 кв. м. Подовѣтъ на шахтата трѣбва да сѫ достъпни за чистене, като се създаде въ тѣхъ въздушно течение, за която целъ да се остави нужниятъ отворъ.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 62, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Входове и стълби.

Чл. 63. Най-малката ширина за главния входъ на една постройка, състояща се отъ партеръ и единъ етажъ, трѣбва да бѣде 1.50 м. Тая ширина се увеличава съ по 10 см. за всѣки новъ етажъ. Кутитѣ за електромѣритъ и пощенската кореспонденция трѣбва да сѫ взидани и подравнени съ лицето на стената.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 63, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 64. Всѣко едно жилище трѣбва да има най-малко една огнеупорна стълба, която да води безпрепятствено до тавана и въ избата. Изключение отъ това предписание се допуска само за къщи, пригодени за отбитаване отъ едно семейство.

Стълбата трѣбва да бѣде добре освѣтена, оградена съ масивни и огнеупорни зидове, широки най-малко, колкото дължината на една тухла, както и пригодена за бързо и лесно почистване.

Една стълба може да служи най-много на три жилища въ единъ етажъ.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 64, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 65. Полезната ширина на стълбата да бѣде най-малко 1.20 м. за партеръ и единъ етажъ. За всѣки новъ етажъ тая ширина на стълбата да се увеличава най-малко съ 5 см.

За постройки, които иматъ по три апартамента въ единъ етажъ, това увеличение трѣбва да бѣде съ най-малко 10 см.

Ширината на стълбата за необитаемия таванъ трѣбва да бѣде най-малко 1 м., а за избата — 0.80 м.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 65, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 66. Наклонътъ на стълбата се опредѣля отъ следната формула: полезната ширина, като въ нея не се смѣта профилътъ, събрана съ два пъти полезната височина на стълбата, да дава цифрата 62, или 64. Височината на стѣпалото не може да надминава въ никой случай 16 см.

За бележка. Това разпореждане за стълбитъ не се отнася за къщи, служащи само за едно семейство, и за стопанскитѣ стълби, когато има една главна такава.“

Председателстваващ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 66, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 67. Не се допуска завършването на права стълба съ криви стѣпала. Допуска се крива стълба само когато продължава въ непрекъсната верига. При кривата стълба, формулата за наклона, важещъ за другитѣ стълби, съгласно чл. 65, да се проектира (пресмѣта) походната линия, отстояща отъ парапета на разстояние 1/2 отъ ширината на стълбата, като най-тѣсната частъ на стѣпалото не може да бѣде по-малка отъ 10 см.

Ширината на площадките трябва да бъде равна най-малко на ширината на стълбата. Не се разрешава пресичането на площадките със стълба, когато те имат по-малко от три височини.

За постройки от партер и 4 или повече етажи трябва да се остави място за инсталация на машина за качване хора (асансьор)."

Председателстващ С. Даскалов: Които приемат чл. 67, както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик А. Николаев (з): (Чете)

„Строителни разпореждания.

Чл. 68. Сградите, които имат повече от едно жилище, трябва да бъдат изградени така, че между жилищните им страни и дошметата да изолират шума на едното жилище от другото. Дебелината на междужилищните стени не може да бъде по-малка от дължината на една нормална тухла."

Председателстващ С. Даскалов: Които приемат чл. 68, както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик А. Николаев (з): (Чете)

Чл. 69. Разделителните стени между таваните и изобените помещения трябва да бъдат от тухлена зидария, рибич или друга огнепаметелна строителна материя, но в никой случай от дъски, летви или други запалителни вещества."

Председателстващ С. Даскалов: Които приемат чл. 69, както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик А. Николаев (з): (Чете)

Чл. 70. Всички постройки, по-високи от 8 метра, трябва да се строят задължително от свързана носеща конструкция (железобетон), железна конструкция и други такива, годни да противостоят на земни трусове.

Основите на сградата трябва да са поставени по цялото протежение върху еднакво издръжлива почва и да не са по-плитки от един метър."

Председателстващ С. Даскалов: Които приемат чл. 70, както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик А. Николаев (з): (Чете)

Чл. 71. Всички издадености пред фасадния зид, като: балкони, еркери и др., както към фасадата, така и към двора, трябва да са свързани конструктивно с общата и носеща конструкция на сградата. Същото е задължително и за парапетите на балконите и за всичко онова, което е пред и вън от зидовете на сградата и което е надъ корнизата на същата."

Председателстващ С. Даскалов: Които приемат чл. 71, както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик А. Николаев (з): (Чете)

Чл. 72. Във всяка сграда на линията между улиците и керемидите трябва да се постави съгубранъ. Той не може да бъде по-низък от 20 см., а отворите на мрежата му трябва да бъдат не по-големи от 10/10 см.

За по-стръмните покриви може да се изиска по-голяма височина на съгубранъ."

Председателстващ С. Даскалов: Които приемат чл. 72, както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик А. Николаев (з): (Чете)

Чл. 73. Във сгради с повече от партер и един етаж трябва да се поставя поне по един пожарен кранъ във всеки етаж, на удобно и лесно място за манипулация."

Председателстващ С. Даскалов: Които приемат чл. 73, както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик А. Николаев (з): (Чете)

„Проектни книги.

Чл. 74. Проектните книги за даване строително разрешение са: проектът с мащаб 1:100, който се представя във хелиографни копия, проекти за железобетонни конструкции, за канализационна, водопроводна, електрическа и отоплителна мрежи, както и описание на строителните работи.

Описанието на строителните работи е еднообразно за цялата страна и ще се издава от Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството. За всяка постройка във него ще се отбелязват ония строителни работи, които ще се извършват във нея. Отказаните проекти проектите на изчисленията за железобетонните конструкции трябва да бъдат представени и утвърдени преди започване бетонирането на основите. Тези проекти могат да бъдат представени поотделно и последователно за основите, избата и етажите. Във проекта задължително и точно се означават размерите на помещенията и конструкцията им, освен железобетонните, които ще се означат във специалния за тях план."

Министър В. Димов: Да се има предъ видъ, че въ комисията въ тоя членъ ще внесемъ известни поправки.

Председателстващ С. Даскалов: Които приемат чл. 74, съ объясненията, които даде г. министърът на благоустройството, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик А. Николаев (з): (Чете)

Чл. 75. Проектните книги и плановете трябва да са подписани от съставителя на плана и ръководителя на строежа, който не може да бъде смняванъ, освен от общината, по жалба от заинтересованата страна и при доказани грешки при строежа или отказъ за работа. Решението на общината подлежи на обжалване предъ Министерството и влиза въ сила следъ решението на това министерство.

Преди започване на строежа собственикът на постройката е задълженъ да съобщи на общината името на предприемача, който ще извършва строежа. Представеният предприемач трябва да има призната предприемаческа правоспособност.

Землените работи не могат да предшествуват утвърждаването на плановете и даване строителна линия, освен ако се подравнява дворотъ и не се копае на дълбочина повече от половин метър, мрено от тротоарната плоскост."

Министър В. Димов: Също и въ тоя членъ въ комисията ще нанесемъ известни поправки.

Председателстващ С. Даскалов: Които приемат чл. 75, съ объясненията, които даде г. министърът на благоустройството, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик А. Николаев (з): (Чете)

„Общи разпореждания.

Чл. 76. Презъ време на строежа общината е длъжна, чрезъ свои контролни органи, да наблюдава начина на строежа и спазването изискванията на техниката и обществената безопасност. При констатирана недобросъвестност строежът се спира.

Следъ свършването на всяка сграда собственикът ѝ е задълженъ да подаде заявление въ общината за нещото преглеждане отъ специална комисия при същата община. Допуска се обитаването на постройката, ако действително се установи отъ тая комисия, че тя е годна за обитаване.

Комисията се състои отъ началника на архитектурното отделение при общината, районния лекар, или техниятъ заместници, и единъ общински съветникъ. За всяка постройка се съставя отделенъ протоколъ. Постройките се преглеждатъ въ строително и хигиенично отношение. Комисията трябва да се произнесе въ срокъ отъ единъ месецъ отъ деня на постъпването заявлението на собственика на сградата.

Действията на комисията подлежатъ на обжалване въ двуседмиченъ срокъ предъ Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството, което въ срокъ най-късно 10 дни е длъжно да се произнесе.

Председателстващ С. Даскалов: Които приемат чл. 76, както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 77. Разпоредбите на закона за имуществата, собствеността и сервитутите, на закона за благоустройството на населените мѣста, на закона за държавните и общински пѣтища, на закона за държавните желѣзници, на закона за народното здраве, на закона за устройството на Министерството на обществените сгради, пѣтищата и благоустройството, на благоустройствения правилникъ за строежите вънъ отъ строителните граници на града София отъ 1914 г., както и на строително-полицийския правилникъ за сградите на София, оставатъ въ сила допѣкова, доколкото не противоречатъ на постановленията на настоящия законъ, а относно правилника — доколкото той не е отмененъ отъ него.

Председателстващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 77, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 78. При архитектурното отдѣление на Столичната община се учредява архитектурна комисия въ съставъ: началника на архитектурното отдѣление при общината, той е и председател, началника на кадастралното отдѣление, юристконсулта и заведващия желѣзобетонните изчисления при сѣщата община, единъ представител на Министерството на обществените сгради, пѣтищата и благоустройството — архитект-инспекторъ и представител на Дружеството на българските архитекти — архитектъ и представител на Съюза на частно-практикуващите инженери и архитекти — архитектъ.

Архитектурната комисия разглежда проектите за сгради по-големи отъ 4 апартамента и всички характерни архитектурни, макаръ и по-малки, които иматъ специално предназначение, като фурни и др. Сѣщото се отнася и до случая на чл. 26, ал. II.

Архитектурната комисия трѣбва да се произнесе по представения планъ най-късно въ седемдневенъ срокъ, освенъ ако има специални причини за отлагането, които въ еднодневенъ срокъ трѣбва да бѣдатъ отбелязани въ специаленъ протоколъ на комисията. Три дни следъ постановяване на заявлението за утвърждаване на плана, общината уведомява непосредствения сѣседи на имота срещу подписъ или чрезъ запеване на обявление. Когато последниятъ отсѣжтвуватъ или откажатъ да получатъ съобщението за постановилото у нея искане за строежъ, процедурата по съобщението се счита за изпълнена съ запеването на съобщението на вратите на сѣседите.

Всички решения и резолюции по утвърждаване на планове отъ Столичната община подлежатъ на обжалване предъ Министерството на обществените сгради, пѣтищата и благоустройството въ двенедѣленъ срокъ отъ деня на съобщаването имъ на заинтересованите страни и се разглеждатъ по мнение на постоянния съветъ при Архитектурното отдѣление на министерството.

Председателстващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василь Коевски.

В. Коевски (нац. л. П): Г. г. народни представители! Въ архитектурната комисия е пропуснато да се предвиди и представителъ на най-големата техническа организация, а именно, Дружеството на българските инженери и архитекти. Сѣбтамъ, че г. министърътъ нѣма да иманищо противъ да се предвиди въ тази комисия да има представителъ и на „Биадъ“.

Министъръ В. Димовъ: Съгласенъ съмъ.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Значи — и представителъ на „Биадъ“.

Председателстващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 78, заедно съ предложението на г. Коевски, съ което е съгласенъ съ министърътъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 79. Всички утвърдени преди влизането въ сила на настоящия законъ планове, чийто строежъ на основи не бѣде започнатъ до влизането на закона въ сила, се отменятъ“.

Министъръ В. Димовъ: И този въпросъ, който се повдига съ настоящия членъ, ще го отнесемъ въ комисията да го разрешимъ. Затова нека сега да се гласува члена, както е.

В. Коевски (нац. л. П): Азъ сѣбтамъ, че този членъ е много важенъ и трѣбва да се обяснимъ.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): При декларацията на г. министра че въ комисията ще се направи известна поправка, нѣма защо да се говори сега.

Министъръ В. Димовъ: Г. Коевски! И азъ съмъ съгласенъ съ Васъ, че този членъ е много важенъ, но трѣбва въ комисията да обсъдимъ кой принципъ да приемемъ. Понеже тукъ се касае за ония сгради, които иматъ утвърдени планове, нѣкои отъ които сѣ почнати, имъ сключени договори и т. н., нека утре въ комисията при участието на техниците да намѣримъ най-добрата формула.

В. Коевски (нац. л. Ц): Приемамъ да се реши въпросътъ утре.

Председателстващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 79, съ поясненията на г. министра на благоустройството, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 80. Въ случаите, когато нормите и опредѣленията по настоящия законъ, отнасящи се до строителните линии къмъ сѣседите и квадратурата на незастроения дворъ, не могатъ да бѣдатъ приложени поради малка квадратура на парцела и неправилни граници на сѣщия, или, ако той е по-плитъкъ отъ 20 м., гдето улличните линии сѣ задължителни строителни линии или по-плитъкъ отъ 25 м., гдето се иска застрояване навътре на 5 м. и повече, или въобще, когато даденъ парцелъ не може да се застрои по разпорежданията на тоя законъ, въ този случай поставянето на сградата въ такъвъ парцелъ ще се разрешава по искането на домостроителя въ връзка съ общото квартално застрояване на дадения кварталъ, което трѣбва да се извърши въ духа на настоящия законъ.

Кварталното застрояване по смисъла на тоя членъ отъ закона се извършва отъ архитектурната комисия при общината и влиза въ сила следъ одобренieto му отъ Министерството на обществените сгради, пѣтищата и благоустройството, по мнение на постоянния съветъ при архитектурното отдѣление на министерството“.

Председателстващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 80, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 81. Въ едногодишенъ срокъ отъ деня на влизането на настоящия законъ въ сила, Столичната община е длѣжна да представи за узаконяване строително-полицийския си правилникъ въ духа на предписанията на тоя законъ, относно строежа на постройки, служачи не за живѣне, като: кина, театри, зали за събрания, обществени учреждения, сгради, служачи за магазини, хотели и пр., както и разпоредби за начина на струване на сгради, разполагане складове за дърва, бензинъ и др. запалителни материали.

Председателстващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 81, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)

„Чл. 82. За отклонение отъ предписанията на този законъ и правилника за приложението му, както и за отклонение отъ предписанията на закона за благоустройството на населените мѣста, строително-полицийския правилникъ за сградите въ столицата отъ 1924 година, и благоустройствения правилникъ за строежите вънъ отъ строителните граници на гр. София отъ 1914 г. (доколкото последните не сѣ отменени съ настоящия законъ), нарушителите се глобяватъ: въ полза на общината за първи пътъ отъ 250—500 л., за втори пътъ за сѣщото нарушение отъ 250—1.000 л. и за трети пътъ пакъ за сѣщото нарушение отъ 1.000—2.500 л. Ако нарушението бѣде извършено и се продължава и следъ това, нарушителите се предаватъ на мировия сѣдия за наказание съ запиране до три месеца. Глобите се налагатъ съ наказателно постановление, издадено отъ столичния кметъ въз основа на актъ, съставенъ отъ общинските технически власти.

Наказателните постановления за глоби до 250 л. подлежатъ на обжалване само предъ Министерството на обществените сгради, пѣтищата и благоустройството, а тѣзи за глоби надъ 250 л. се обжалватъ и предъ мировия сѣдия, по реда на чл. 677 и последващите отъ закона за углавното сѣдопроизводство.

Глобитъ на влѣзлитъ въ законна сила постановления се събиратъ по реда и начина на закона за събиране прѣжитъ данъци съ привилегия на вземането, съгласно чл. 16 отъ закона за облекчение на общинитъ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Христо Мирски.

Х. Мирски (д): Г. г. народни представители! Въ втората алинея на чл. 82 смѣтамъ, че ще бѣде умѣстно да се направи една малка поправка. Въ тази втора алинея е казано: „Наказателнитъ постановления за глоби до 250 л. подлежатъ на обжалване само предъ Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството, а тѣзи за глоби надъ 250 л. се обжалватъ и предъ мировия съдия? Казано е „и предъ мировия съдия“. Това „и“ споредъ мене е излишно. Трѣбва да се каже само: „предъ мировия съдия“.

Министъръ В. Димовъ: Съгласенъ съмъ.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Значи само съюзътъ „и“ се извърля предъ думитъ „предъ мировия съдия“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 82, заедно съ предложената поправка отъ г. Мирски, съ която е съгласенъ г. министърътъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)
„Чл. 83. Щомъ посоченитъ въ чл. 75 отъ закона за благоустройството власти намѣрятъ отклонение отъ строителното разрешение, отъ утвърденитъ планове или отъ законитъ и правилницитъ, изброени въ предшествуващитъ членове, тѣ сж длѣжни да спратъ извършването на работитъ и да съставятъ за това актъ“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 83, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): (Чете)
„Чл. 84. Ако стореното безъ разрешение или въ нарушение на издаденото такова се конститара, следъ като работитъ сж извършени така, че е невъзможно тѣ да бѣдатъ спрени, сточиянитъ кметъ самъ или по нареждане на Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството съ мотивирана заповѣдъ предписва събарянето на направенитъ постройки или части отъ такива, като същевременно забранява обитаването имъ. Такава заповѣдъ кметътъ издава само когато се касае за работи, чието извършване не би било позволено отъ гледището на действащитъ закони и правилници, ако своевременно бѣше поискано строително разрешение за направата имъ. Горнитъ заповѣди на кмета могатъ да бѣдатъ обжалвани въ 5-дневенъ срокъ отъ връчване съобщението на нарушителитъ предъ Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството, което е длѣжно да се произнася по жалбитъ най-късно въ 15-дневенъ срокъ. Въ онази частъ, за която се забранява обитаването на постройкитъ или частитъ отъ такива, заповѣдитъ на кмета подлежатъ на предварително изпълнение.“

Забележка. Събарянето отъ общината на постройкитъ и частитъ отъ такива става за смѣтка на собственицитъ, като изразходванитъ суми се събиратъ отъ последнитъ по реда за събиране на прѣжитъ данъци“.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Теодоси Кънчевъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Г. г. народни представители! Мисля, че трѣбва да се занимаемъ повторно въ комисията съ чл. 84. Обжалването на заповѣдитъ за събаряне и пр. би трѣбвало да се прави не предъ Министерството на благоустройството, а предъ Върховния административенъ съдъ, защото се касае за единъ административенъ актъ.

Министъръ В. Димовъ: Това следва отъ само себе си. Всѣки административенъ актъ на министерството се обжалва предъ Върховния административенъ съдъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Понеже тукъ се създава специална юрисдикция, то, ако се даде такова обяснение, че заповѣдитъ на Министерството на благоустройството ще могатъ да се обжалватъ по общия редъ предъ Върховния административенъ съдъ, съгласенъ съмъ.

Министъръ В. Димовъ: Така сме мислили.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Второ нѣщо. Смѣтамъ, че е извънредно опасно да се допусне предварително изпълнение на ония заповѣди, съ които кметътъ постановява да се събори известна постройка или частъ отъ нея. Това би било нѣщо извънредно страшно. Представете си, че такава заповѣдъ се обжалва — защото тя подлежи на обжалване — и бѣде отмѣнена, а вие сте допустнали предварителното ѝ изпълнение!

Х. Мирски (д): Касае се само за обитаването, а не и за строежъ.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Би трѣбвало да се даде по-добра редакция, съобразна съ законитъ. Затова бихъ молилъ, както съ този чл. 84, така и съ нѣколко други, да се занимаемъ утре въ комисията повторно, за да имъ се даде по-добра редакция.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Ради Василевъ.

Р. Василевъ (д. сг.): Г. г. народни представители! Смѣтамъ, г. министърътъ ще се съгласи, че тия заповѣди на кметовѣтъ не могатъ да отиватъ въ Министерството на благоустройството, за да бѣдатъ утвърждавани. Въ края на крайщата трѣбва да има за тѣхъ една съдебна инстанция, каквато е Върховниятъ административенъ съдъ. Така бѣше и до сега: заповѣдитъ по благоустройството биваха обжалвани предъ Върховния административенъ съдъ. Тѣ могатъ да подлежатъ на предварително изпълнение по отношение на обитаването, но не и за събарянето. Това е правилното. Нека има върховна контрола — както бѣше и досега, споредъ съществуващия законъ за благоустройството.

Докладчикъ А. Николаевъ (з): Така е казано и тукъ.

Р. Василевъ (д. сг.): Не е казано.

Министъръ В. Димовъ: Сега, безъ да има специално постановление, заповѣдитъ на министерството се обжалваха предъ Административния съдъ. И занаяпредъ ще се обжалватъ пакъ предъ Административния съдъ. Азъ правя тази декларация.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ чл. 84, както се докладва отъ г. докладчика и съ обяснението, което даде г. министърътъ на благоустройството, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Т. Кънчевъ (д. сг. Ц): Г. министре! Трѣбва въ една последна наредба да се каже, че настоящиятъ законъ отмѣнява всички други закони по материята. Създаватъ се нови сервитутни отношения, измѣняватъ се разстояния и пр. Затова трѣбва да се предвиди такава наредба.

Министъръ В. Димовъ: Това е постановено въ чл. 77.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Постѣпилъ е отъ народнитъ представители г. г. Петко Дековъ и Еню Поповъ законопроектъ за събиране данѣкъ върху наследствата, открити до 1 априлъ 1934 г. (Вж. прил. Т. I, № 92)

Това законодателно предложение, което е подписано отъ нужното число народни представители, ще се отпечати и ще се раздаде своевременно на г. г. народнитъ представители.

Минаваме къмъ точка вгору отъ дневния редъ — първо четене на законопроекта за бюджета на Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата за 1934/1935 финансова година.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретаръ С. Йовевъ (д): (Прочита законопроекта изцѣло — вж. прил. Т. I, № 84)

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата народниятъ представителъ г. Георги Каназирски.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. Каназирски! Ако е възможно, да кажа нѣколко думи преди Васъ?

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Азъ бихъ помолилъ да се съгласите да приемемъ сега законопроекта на първо четене безъ разискване, за да отиде въ комисията, защото тя е сви-

кана за утре, а г. Каназирски и другитѣ записани оратори да говорятъ общо по законопроекта при второто четене, именно следъ докладването на чл. 1. Свикали сме, както казахъ, комисията за утре, за да го прегледа, и смѣтамъ, че, следъ като се прегледа отъ нея, ще можете да се изкажете по принципъ.

Така че моля сега да гласувате законопроекта по принципъ и да отиде въ комисията.

Г. Каназирски (д. сг): Нѣмамъ нищо противъ да се препрати въ комисията сега, но при второто му четене да ни се даде пакъ същото време за говорене.

Р. Маджаровъ (д. сг): По правилника, можемъ да го пратимъ въ комисията и пакъ си запазваме правото да говоримъ по принципъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Съгласете се, г-да!

В. Молловъ (д. сг): Шомъ г. министъръ-председателъ прави такава декларация, нѣмаме нищо противъ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ предложението на г. министъръ-председателя, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Които приематъ на първо четене законопроекта за бюджета на Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата за 1934/1935 финансова година, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: За утрешното заседание предлагамъ следния дневенъ редъ:

1. Трето четене законопроекта за застрояване на гр. София.

2. Второ четене законопроекта за бюджета на Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата за 1934/1935 ф. г.

Първо четене законопроектитѣ:

3. За измѣнение и допълнение закона за разрешаване на Б. ц. к. банка да отпусне заемъ на ефорията „Братя Евлоги и Христо Георгиеви“.

4. За измѣнение и допълнение на чл. чл. 25, 27, 29 и 34 и прибавяне новъ дѣлъ III — „За осигуровката на адвоката“ въ закона за адвокатитѣ отъ 8 юлий 1925 г.

5. За отчуждаването на части отъ общинскитѣ мери на селата Плисковъ, Кайкѣж, Ова-Суютлю, Шуменска околия, и на гр. Преславъ и отстъпването имъ на Министерството на народното просвѣщение за културно-просвѣтни нужди.

6. Одобрение предложението за отпускане отъ държавнитѣ стопанства и фабрики по ведомството на Министерството на общественитѣ сгради и пр. разни материали на благотворителни, културно-просвѣтни и други дружества.

Второ четене законопроектитѣ:

7. За постройка за централно полицейско училище и други полицейски учреждения.

8. За посмъртна взаимно-спомогателна каса на служителитѣ при изборнитѣ учреждения.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Които приематъ предложението отъ г. министъръ-председателя дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

М. Райковски (з): Предлагамъ едно допълнение къмъ дневния редъ: да се постави и законопроектътъ за изплащане имотитѣ, отчуждани за желѣзнопѣтни линии, който законопроектъ отдавна е внесенъ, г. министъръ-председателю!

Министъръ-председателъ Н. Мишановъ: Ще има време.

М. Райковски (з): Нека се постави на дневенъ редъ.

Председателствуващъ С. Даскаловъ: Следното заседание ще бѣде утре, въ 3 часа следъ обѣдъ.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигната въ 19 ч. 30 м.)

Подпредседателъ: **СТ. ДАСКАЛОВЪ**

Секретари: { **П. ПОПИВАНОВЪ**
СТ. СЛАВОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**